

BELGISCHE KAMER VAN
VOLKSVERTEGENWOORDIGERS
EN SENAAT

15 maart 2010

**De prioriteiten van
het Belgische voorzitterschap van de
Europese Unie
(juli – december 2010)**

VERSLAG

NAMENS DE COMMISSIE VOOR
DE VOLKSGEZONDHEID, HET LEEFMILIEU
EN DE MAATSCHAPPELIJKE HERNIEUWING
VAN DE KAMER VAN
VOLKSVERTEGENWOORDIGERS,
DE COMMISSIE
VOOR DE SOCIALE ZAKEN VAN DE SENAAT
EN HET FEDERAAL ADVIESCOMITÉ
VOOR DE EUROPESE AANGELEGENHEDEN
UITGEBRACHT DOOR
DE HEER **Herman DE CROO (K)** EN DE DAMES
Thérèse SNOY et d'OPPUERS (K), **Nahima LANJRI (S)**
EN **Vanessa MATZ (S)**

INHOUD

Blz.

I. Inleidende uiteenzetting van de minister	4
II. Vragen en opmerkingen van de leden	12
III. Antwoorden van de minister	17
IV. Replieken	23
Bijlage	25

Voorgaande documenten :

Stukken van de Kamer van volksvertegenwoordigers:
Doc 52 **2378/ (2009/2010)** :
001 tot 007 : Verslagen.

Stukken van de Senaat:
4-1606/ (2009/2010) :
Nrs. 1 tot 7 : Verslagen.

CHAMBRE DES REPRÉSENTANTS ET SÉNAT
DE BELGIQUE

15 mars 2010

**Les priorités de
la présidence belge de
l'Union européenne
(Juillet – décembre 2010)**

RAPPORT

FAIT AU NOM DE LA COMMISSION
DE LA SANTÉ PUBLIQUE, DE L'ENVIRONNEMENT
ET DU RENOUVEAU DE LA SOCIÉTÉ
DE LA CHAMBRE DES REPRÉSENTANTS,
DE LA COMMISSION
DES AFFAIRES SOCIALES
DU SÉNAT
ET DU COMITÉ D'AVIS FÉDÉRAL CHARGÉ
DES QUESTIONS EUROPÉENNES
PAR
M. **Herman DE CROO (CH)** ET
MMES **Thérèse SNOY et d'OPPUERS (CH)**,
Nahima LANJRI (S) ET **Vanessa MATZ (S)**

INHOUD

Page.

I. Exposé introductif du ministre	4
II. Questions et observations des membres.....	12
III. Réponses du ministre	17
IV. Répliques	23
Annexes	25

Documents précédents :

Documents de la Chambre des représentants:
Doc 52 **2378/ (2009/2010)** :
001 à 007 : Rapports.

Documents du Sénat:
4-1606/ (2009/2010) :
N°s. 1 à 7 : Rapports.

Samenstelling van de commissie voor de Volksgezondheid, het Leefmilieu en de Maatschappelijke Hernieuwing op datum van indiening van het verslag / Composition de la commission de la Santé publique, de l'Environnement et du Renouveau de la Société à la date de dépôt du rapport

Voorzitter/Président: Thérèse Snoy et d'Oppuers

A. — Vaste leden / Titulaires:

CD&V Luc Goutry, Nathalie Muylle, Lieve Van Daele
MR Daniel Bacquellaine, Jean-Jacques Flahaux, Jacques Otlet
PS Colette Burgeon, Marie-Claire Lambert
Open Vld Yolande Avontroodt, Katia della Faille de Leverghem
VB Koen Bultinck, Rita De Bont
sp.a Maya Detiège, Christine Van Broeckhoven
Ecolo-Groen! Thérèse Snoy et d'Oppuers
cdH Catherine Fonck
N-VA Flor Van Noppen

B. — Plaatsvervangers / Suppléants:

Sonja Becq, Mia De Schamphelaere, Luc Peetermans, Mark Verhaegen
Valérie De Bue, Olivier Destrebecq, Denis Ducarme, Josée Lejeune
Jean Cornil, Guy Milcamps, Linda Musin
Maggie De Block, Sofie Staelraeve, Carina Van Cauter
Guy D'haeseleer, Barbara Pas, Bruno Valkeniers
Dalila Douifi, Cathy Plasman, Magda Raemaekers
Muriel Gerkens, Tinne Van der Straeten
Georges Dallemagne, Marie-Martine Schyns
Peter Luykx, Sarah Smeyers

Commissie voor de Sociale Aangelegenheden van de Senaat/Commission des Affaires sociales du Sénat

Voorzitter/Président: Lanjri Nahima (CD&V)

Eerste Ondervoorzitter/Premier Vice-Président: Lijnen Nele (Open Vld) **Tweede Ondervoorzitter/Deuxième Vice-Président:** Seminara Franco (PS)

Leden/Membres:

Ceder Jurgén (VB), Claes Dirk (CD&V), De Gucht Jean-Jacques (Open Vld), Fournaux Richard (MR), Franssen Cindy (CD&V), Jansegers Nele (VB), Khattabi Zakia (Ecolo), Lanjri Nahima (CD&V), Lijnen Nele (Open Vld), Persoons Caroline (MR), Procureur Jean-Paul (cdH), Schelfhout Els (CD&V), Seminara Franco (PS), Temmerman Marleen (sp.a), Tilmans Dominique (MR), Vanlerberghe Myriam (sp.a), Vienne Christiane (PS)

Plaatsvervangers/Suppléants:

Beke Wouter (CD&V), Buysse Yves (VB), Coveliers Hugo (VB), de Bethune Sabine (CD&V), Defraigne Christine (MR), Désir Caroline (PS), Destexhe Alain (MR), du Bus de Warnaffe André (cdH), Fontaine Philippe (MR), Hellings Benoit (Ecolo), Mahoux Philippe (PS), Matz Vanessa (cdH), Monfils Philippe (MR), Pehlivan Fatma (sp.a), Somers Ann (Open Vld), Swennen Guy (sp.a), Thibaut Cécile (Ecolo), Tindemans Elke (CD&V), Tommelein Bart (Open Vld), Vande Lanotte Johan (sp.a), Van Den Driessche Pol (CD&V), Van Hoof Els (CD&V), Van Overmeire Karim (VB), Zrihen Olga (PS)

cdH	:	centre démocrate Humaniste
CD&V	:	Christen-Democratisch en Vlaams
Ecolo-Groen!	:	Ecologistes Confédérés pour l'organisation de luttes originales – Groen
FN	:	Front National
LDD	:	Lijst Dedecker
MR	:	Mouvement Réformateur
N-VA	:	Nieuw-Vlaamse Alliantie
Open Vld	:	Open Vlaamse liberalen en democraten
PS	:	Parti Socialiste
sp.a	:	socialistische partij anders
VB	:	Vlaams Belang

Afkortingen bij de nummering van de publicaties:

DOC 52 0000/000: Parlementair document van de 52e zittingsperiode + basisnummer en volgnummer
QRVA: Schriftelijke Vragen en Antwoorden
CRIV: Voorlopige versie van het Integraal Verslag (groene kaft)
CRABV: Beknopt Verslag (blauwe kaft)
CRIV: Integraal Verslag, met links het definitieve integraal verslag en rechts het vertaald beknopt verslag van de toespraken (met de bijlagen)
(PLEN: witte kaft; COM: zalmkleurige kaft)
PLEN: Plenum
COM: Commissievergadering
MOT: Moties tot besluit van interpellaties (beigekleurig papier)

Abréviations dans la numérotation des publications:

DOC 52 0000/000: Document parlementaire de la 52ème législature, suivi du n° de base et du n° consécutif
QRVA: Questions et Réponses écrites
CRIV: Version Provisoire du Compte Rendu intégral (couverture verte)
CRABV: Compte Rendu Analytique (couverture bleue)
CRIV: Compte Rendu Intégral, avec, à gauche, le compte rendu intégral et, à droite, le compte rendu analytique traduit des interventions (avec les annexes)
(PLEN: couverture blanche; COM: couverture saumon)
PLEN: Séance plénière
COM: Réunion de commission
MOT: Motions déposées en conclusion d'interpellations (papier beige)

Officiële publicaties, uitgegeven door de Kamer van volksvertegenwoordigers

Bestellingen:
Natieplein 2
1008 Brussel
Tel. : 02/ 549 81 60
Fax : 02/549 82 74
www.deKamer.be
e-mail : publicaties@deKamer.be

Publications officielles éditées par la Chambre des représentants

Commandes:
Place de la Nation 2
1008 Bruxelles
Tél. : 02/ 549 81 60
Fax : 02/549 82 74
www.laChambre.be
e-mail : publications@laChambre.be

FEDERAAL ADVIESCOMITÉ VOOR EUROPESE AANGELEGENHEDEN – SAMENSTELLING
COMITÉ D'AVIS FÉDÉRAL CHARGÉ DE QUESTIONS EUROPÉENNES – COMPOSITION

Voorzitters/Présidents: Herman De Croo, Ondervoorzitter van de Kamer van volksvertegenwoordigers en Minister van Staat / Herman De Croo, Vice-Président de la Chambre des représentants et Ministre d'Etat et/en Anne Delvaux, senator/ sénatrice

AFVAARDIGING KAMER/DÉLÉGATION CHAMBRE:

Leden/Membres:

CD & V: Stefaan Vercamer, N
MR: François-Xavier de Donnea, Daniel Ducarme
PS: Marie Arena, Camille Dieu
Open Vld: Herman De Croo
VB: Peter Logghe
sp.a-spirit: Bruno Tuybens
Ecolo-Groen!: Juliette Boulet

Plaatsvervangers/Suppléants:

Roel Deseyn, Nathalie Muylle, Katrien Partyka,
François Bellot, Jean-Jacques Flahaux, Olivier Maingain
Jean Cornil, André Flahaut, Patrick Moriau
Hilde Vautmans, Geert Versnick
Alexandra Colen, Rita De Bont
Christine Van Broekhoven, Dirk Van der Maelen
Wouter De Vriendt, Thérèse Snoy et d'Oppuers

Niet-stemberechtigd lid / Membre sans voix deliberative

cdH Brigitte Wiaux

AFVAARDIGING EUROPEES PARLEMENT/DÉLÉGATION PARLEMENT EUROPÉEN:

Leden/Membres:

CD&V: Ivo Belet, Jean-Luc Dehaene
Ecolo-Groen!: Isabelle Durant, Bart Staes
Open Vld: Dirk Sterckx
PS: N,
VB: Philip Claeys
MR: Louis Michel
sp.a: Kathleen Van Brempt
cdH: Anne Delvaux

Plaatsvervangers/Suppléants:

Marianne Thyssen
Philippe Lamberts
Annemie Neyts-Uyttebroeck, Guy Verhofstadt
N,
Frank Vanhecke
Frédérique Ries
Saïd El Khadraoui
Mathieu Grosch

AFVAARDIGING SENAAT/DÉLÉGATION SÉNAT

Leden/Membres:

CD & V: Els Van Hoof
MR: Alain Courtois, Caroline Persoons
Open Vld: Martine Taelman
VB: Van Overmeire Karim
PS: Philippe Mahoux
sp.a: Marleen Temmerman
cdH: Vanessa Matz
Ecolo-Groen!: Benoit Hellings

Plaatsvervangers/Suppléants:

Sabine de Bethune, Cindy Franssen
Alain Destexhe, Philippe Monfils
Paul Wille
Anke Van dermeersch
Olga Zrihen
Guy Swennen
Jean-Paul Procureur,
José Daras

DAMES EN HEREN,

Aangezien België tijdens het tweede semester van 2010 het voorzitterschap van de Europese Unie bekleedt, is besloten hoorzittingen met de regeringsleden te organiseren over hun respectieve prioriteiten.

Tijdens hun gezamenlijke vergadering van 24 februari 2010 hebben uw commissies een hoorzitting gehouden met de heer Paul Magnette, minister van Klimaat en Energie, over de aspecten waarvoor zij bevoegd zijn.

Uw commissies hebben de minister ook verzocht hun een kort overzicht te geven van de voortgang van de omzetting van de richtlijnen op die gebieden. Dat bij de aanvang van de vergadering ter hand gestelde overzicht gaat als bijlage.

I. — INLEIDENDE UITEENZETTING DOOR DE MINISTER

Wij staan op minder dan 130 dagen van het begin van het Belgische voorzitterschap van de Europese Unie.

De regering is nu reeds meer dan één jaar geleden met de voorbereidingen van dit voorzitterschap begonnen.

Wij zitten dus in een zeer gevorderde staat van voorbereiding en deze zitting komt goed gelegen om een uitwisseling te hebben over de dossiers waarover België de verantwoordelijkheid gedurende het voorzitterschap zal hebben, alsmede over de prioriteiten die van de minister zullen zijn en waarvan hij de bedoeling heeft om die gedurende deze 6 maanden van voorzitterschap te steunen.

Voordat wij deze uitwisseling hebben, moeten drie wezenlijke elementen herhaald worden.

Allereerst heeft het Europees Parlement zijn mening uitgedrukt met betrekking tot de samenstelling van de Commissie Barroso II. Deze positieve stemming heeft op 9 februari plaatsgevonden. Deze Commissie zal dus haar werkzaamheden aanvangen met het voordeel van de ruime steun der Europese parlementsleden.

Na de volledige installatie van de nieuwe commissarissen, zal er contact kunnen worden gelegd om hun gevoeligheid te vernemen met betrekking tot de verschillende reeds aan de gang zijnde onderwerpen en de toekomstige. Het is onontbeerlijk dit voorzitterschap voor te bereiden mits rekening te houden met de belangrijke rol van de Commissie in het wetgevende proces.

MESDAMES, MESSIEURS,

La Belgique assumant la présidence de l'Union européenne durant le deuxième semestre de 2010, il a été décidé d'organiser des auditions avec les membres du gouvernement sur leurs priorités respectives.

Au cours de leur réunion commune du 24 février 2010, vos commissions ont entendu M. Paul Magnette, ministre du Climat et de l'Énergie, sur les aspects relevant de leurs compétences.

Vos commissions ont également demandé au ministre de leur proposer un synopsis de l'état de la transposition des directives dans ces domaines. Ce synopsis, transmis au début de la réunion, figure en annexe.

I. — EXPOSÉ INTRODUCTIF DU MINISTRE

On est à moins de 130 jours du début de la présidence belge de l'UE.

Le gouvernement a entamé les préparatifs de cette présidence il y a plus d'un an maintenant.

On est donc dans un état très avancé de préparation et cette séance tombe à point nommé pour avoir un échange sur les dossiers dont la Belgique aura la responsabilité pendant la présidence, ainsi que sur les priorités que le gouvernement propose de porter pendant ces 6 mois de présidence.

Avant que nous ayons cet échange, trois éléments essentiels doivent être rappelés.

Tout d'abord, le Parlement européen vient d'exprimer son opinion sur la composition de la Commission Barroso II. Ce vote, largement positif, est intervenu ce 9 février. Cette Commission entamera donc ses travaux en bénéficiant d'un large soutien des Parlementaires européens.

Après l'installation complète des nouveaux commissaires, le contact pourra s'établir pour entendre leur sensibilité sur les différents sujets déjà en cours et à venir. Il est indispensable de préparer cette présidence en tenant compte du rôle majeur de la Commission dans le processus législatif.

Tweede element: de federale regering is zojuist haar eigen bezinning begonnen over de Belgische prioriteiten gedurende haar voorzitterschap. Het proces dat langer duurt dan voorzien voor de bekrachtiging van het Verdrag van Lissabon en vervolgens het uitstel van de stemming in het Europees Parlement heeft een rechtstreeks gevolg voor de voorbereiding van het Belgische voorzitterschap.

Uiteindelijk staan wij slechts aan het begin van het Spaanse voorzitterschap. De actie van het Belgische voorzitterschap zal grotendeels afhangen van de status waarin de dossiers door het Spaanse voorzitterschap zullen overhandigd worden.

Dit gezegd zijnde, vertrekken wij niet van een wit blad.

In de loop van 2009 heeft België met Spanje en Hongarije het werkprogramma van de voorzitterschapen voorbereid voor een periode bevat tussen januari 2010 en juni 2011.

in verband met het Verdrag van Lissabon wordt er een grotere samenhang in het systeem van draaivoorzitterschap beoogd. Spanje, België en Hongarije hebben, overeenkomstig de nieuwe regels die gelden in Europa, een werkprogramma op touw gezet voor de periode van 18 maanden tijdens dewelke zij het Voorzitterschap achtereenvolgens zullen bekleden.

Dit programma is bij de Raad algemene zaken van 7 december 2009 goedgekeurd. Het heeft ten doel een voortzetting te voeren van de initiatieven en de werkzaamheden van de Europese Unie en heeft reeds geboorte gegeven aan een samenwerkingsverband en medewerking tussen de drie Staten, zowel op het niveau van de ministers, als op het niveau van de nationale besturen.

Het Spaanse, Belgische en Hongaarse programma van voorzitterschappen bestrijkt de sectoren waar Europa een meerwaarde kan hebben en de grote strategische lijnen bepaalt die de drie voorzitterschappen willen bewandelen.

Wij vinden er dus met name de hoofdpunten van de volgende krachtlijnen terug:

— De herziening van de Lissabon-strategie om een Europa te bouwen dat in staat is om de crisis te overwinnen en om de duurzame groei, de werkgelegenheid, de innovatie en het concurrentievermogen te bevorderen;

Deuxième élément: le gouvernement fédéral vient de débiter sa propre réflexion sur les priorités belges pendant sa présidence. Le processus plus long que prévu pour la ratification du Traité de Lisbonne et, ensuite, le report du vote au Parlement européen a un effet direct sur la préparation de la présidence belge.

Enfin, on n'en est qu'au début de la présidence espagnole. L'action de la présidence belge dépendra en grande partie de l'état d'avancement dans lequel les dossiers lui seront remis par la présidence espagnole.

Cela étant, nous ne partons pas d'une page blanche.

Tout au long de 2009 la Belgique a préparé avec l'Espagne et la Hongrie le programme de travail des présidences couvrant une période comprise entre janvier 2010 et juin 2011.

Dans le cadre du Traité de Lisbonne, une plus grande cohérence est recherchée dans le système de présidence tournante. L'Espagne, la Belgique et la Hongrie ont mis sur pied, conformément aux nouvelles règles en vigueur en Europe, un programme de travail pour la période de 18 mois durant laquelle ils occuperont successivement la Présidence.

Ce programme a été adopté lors du Conseil affaires général du 7 décembre 2009. Il a pour but d'apporter une continuité aux initiatives et aux travaux de l'UE et a d'ores et déjà donné naissance à des synergies et des collaborations entre les trois États, tant au niveau des ministres, qu'au niveau des administrations.

Le programme des présidences espagnole, belge et hongroise couvre les secteurs où l'Europe peut avoir une plus value et définit les grandes orientations stratégiques que les trois présidences souhaitent emprunter.

On y retrouve donc notamment les grandes lignes de forces suivantes:

— La révision de la stratégie de Lisbonne pour construire une Europe capable de surmonter la crise et de promouvoir la croissance durable, l'emploi, l'innovation et la compétitivité;

— Een groter toezicht op de kapitaalmarkten;

— Een ruimere sociale agenda, meer geconcentreerd op de jongeren, de gender-gelijkheid en de bestrijding van de armoede;

— Toepassing en eventuele herziening van het pakket maatregelen op de energie en de klimatologische verandering in verband met de opvolging van de Conferentie van Kopenhagen;

— Werkelijke toepassing van het programma van Stockholm voor de ontwikkeling van ruimte van vrijheid, veiligheid en rechtvaardigheid;

— Een meer efficiënte, samenhangende en waarneembare externe actie van de Europese Unie.

Op Belgisch niveau, is 2009 eveneens de gelegenheid voor de Belgische regering geweest om het middenveld in ruime mate te raadplegen. Allereerst via een website die niet het verwachte succes opleverde, vervolgens door de aanhangigmaking van de officiële adviesorganen. Voor wat van mijn bevoegdheden betreft, werden verzoeken om advies verzonden naar:

- Centrale Raad van het Bedrijfsleven;
- Raad van het Verbruik;
- Federale Raad voor Duurzame Ontwikkeling;

Uiteindelijk heeft de FOD Buitenlandse zaken 7 seminars tussen 2 maart en 9 juni 2009 georganiseerd om te vernemen wat er bij het middenveld leeft over de volgende thematiek: economische/financiële crisis, klimaat/energie/milieu, Justitie, Binnenlandse Zaken, Lissabon-strategie, Uitbreiding, Externe Betrekkingen/ Ontwikkeling en burgerschap.

Debatten met het middenveld worden begin 2010 per tak van de Raad voortgezet.

Binnen de regering verloopte het debat rond 5 krachtlijnen:

— de sociaaleconomische toestand: hoe kunnen we beter de Europese Unie naar een doel van terugkeer naar groei, van scheppen van arbeidsplaatsen en beter sociaal insluitel mobiliseren teneinde het Europese model te beschermen? Eens men met het Belgische voorzitterschap heeft aangevangen, zullen de werkzaamheden die door het Spaanse voorzitterschap werden aangevat worden voortgezet over het kapitale dossier EU2020 en zal zich op de bestrijding van de sociale uitsluiting en de armoede concentreren;

— Une plus grande surveillance des marchés financiers;

— Un agenda social plus étendu, centré davantage sur les jeunes, l'égalité de genre et la lutte contre la pauvreté;

— Application et révision éventuelle du paquet de mesures sur l'énergie et le changement climatique dans le cadre du suivi de la Conférence de Copenhague;

— Application effective du programme de Stockholm pour le développement de l'espace de liberté, de sécurité et de justice;

— Une action extérieure de l'UE plus efficace, cohérente et perceptible.

Au niveau belge, 2009 a également été l'occasion pour le gouvernement belge de consulter largement la société civile. Tout d'abord, par le biais d'un site internet qui n'a pas recueilli le succès escompté, ensuite par la saisine des organes d'avis officiels. Pour ce qui ressort de mes compétences, des demandes d'avis ont été envoyés au:

- Conseil central de l'Economie;
- Conseil de la Consommation;
- Conseil fédéral du Développement Durable;

Enfin, le SPF Affaires étrangères a organisé 7 séminaires entre le 2 mars et le 9 juin 2009 pour prendre le pouls de la société civile sur les thématiques suivantes: crise économique et financière, climat / énergie / environnement, Justice Affaires Intérieures, stratégie de Lisbonne, Elargissement, Relations extérieures/Développement et citoyenneté.

Des débats avec la société civile se poursuivent en ce début 2010 par filière du Conseil.

Au sein du gouvernement la réflexion s'organise autour de 5 lignes de forces:

— situation socio-économique: comment mieux mobiliser l'Union européenne vers un objectif de retour à la croissance, de création d'emplois et de meilleure inclusion sociale afin de sauvegarder le modèle européen? La présidence belge poursuivra les travaux entamés par la présidence espagnole sur le dossier-phare EU2020 et se concentrera sur la lutte contre l'exclusion sociale et la pauvreté, ceci dans le cadre de l'année européenne de lutte contre la pauvreté;

— klimaat/leefmilieu: het doel zal zijn de ambities van de Unie te bepalen na Kopenhagen. De minister zal hierop terugkomen;

— veiligheid/Justitie/Binnenlandse Aangelegenheden: het programma van Stockholm ten uitvoer leggen betreffende het invoeren van een open en zekere Unie, ten dienste van de burgers;

— institutioneel: de goede toepassing van de nieuwe werkingsregels voor de Unie;

— de uitbreiding: in de hoedanigheid van eerlijke tussenpersoon het toetredingsproces van de kandidaatlanden vergezellen rekening houdend met de verwachtingen en de eigen verdienste van deze landen.

Duurzame organisatie van het voorzitterschap

Zoals de minister het bij de voorstelling van zijn algemeen beleid in 2008 had aangekondigd, beschouwt hij het Belgische voorzitterschap als een gelegenheid om de verbintenis van België voor duurzame ontwikkeling te bewijzen.

Gedurende het voorzitterschap van de Europese Unie, zullen de besturen, maar eveneens het georganiseerde middenveld, de verantwoordelijkheid hebben om honderdtallen vergaderingen te beleggen. Wij hebben dus daar de mogelijkheid om onze knowhow te bewijzen maar ook om een positief sneeuwbaaleffect binnen de besturen en het middenveld ten voordele van een duurzame organisatie van deze gebeurtenissen te veroorzaken.

Volledig in de lijn met bepaalde vorige voorzittersschappen (Oostenrijk, Duitsland en Frankrijk) heeft de minister dus bij zijn collega's van de federale regering en van de deelstaten de invoering verdedigd van instrumenten die het mogelijk maken de beginselen van een duurzame organisatie van het voorzitterschap te eerbiedigen.

Het meesterstuk van de hulpmiddelen is het **Handvest** dat de principes voor een duurzame organisatie van gebeurtenissen vermeldt en de ondertekenaar verbindt tot het opstellen van een duurzaamheidsbalans na de gebeurtenis. Door dit Handvest te ondertekenen, verbinden de organisatoren zich zeer duidelijk tot de organisatie van een duurzaam voorzitterschap. De toekenning van het label Belgisch voorzitterschap wordt met name door de ondertekening van het Handvest geconditioneerd.

Instrumenten werden door POD duurzame Ontwikkeling ontwikkeld teneinde de organisatoren van

— climat / environnement: l'objectif sera de fixer les ambitions de l'Union après Copenhague. Le ministre y reviendra plus en détail plus tard;

— sécurité / justice / affaires intérieures: mettre en œuvre le programme de Stockholm relatif à la mise en place d'une Union ouverte et sûre, au service des citoyens;

— institutionnel: faciliter la bonne application des nouvelles règles de fonctionnement de l'Union;

— élargissement: accompagner en honnête courtier le processus d'adhésion des pays candidats tenant compte des attentes et des mérites propres de ces pays.

Organisation durable de la présidence:

Comme le ministre l'avait annoncé lors de sa présentation de politique générale en 2008, il considère la présidence belge comme une occasion de démontrer l'engagement de la Belgique pour le développement durable.

Pendant la présidence de l'Union européenne, les administrations, mais également la société civile organisée, auront la responsabilité d'organiser des centaines de réunions. On a donc là l'opportunité de démontrer notre savoir faire mais aussi de créer un effet d'entraînement positif au sein des administrations et de la société civile pour une organisation durable de ces événements.

Dans le droit fil de certaines présidences précédentes (Aut, All et Fr), le ministre a donc défendu auprès de ses collègues des gouvernements fédéral et des entités fédérées la mise sur pied d'outils permettant de respecter les principes d'une organisation durable de la présidence.

La pièce maitresse du dispositif est la **Charte** qui reprend les principes pour une organisation durable des événements et engage le signataire à un bilan de durabilité après l'évènement. En signant cette Charte, les organisateurs s'engagent très clairement pour l'organisation d'une présidence durable. L'octroi du label présidence belge est conditionné notamment par la signature de la Charte.

Des outils ont été développés par le SPP Développement durable afin d'aider les organisateurs

evenementen te helpen om de aangegane verbintenissen te eerbiedigen door het Handvest te ondertekenen.

Deze instrumenten vormen een volledige operationele set, het gaat om:

— Een **Gids** die de goede praktijken voor de duurzame organisatie van een gebeurtenis opneemt. Deze gids van een veertigtal bladzijden bestrijkt alle sectoren die van belang zijn voor een organisator van een gebeurtenis door zich niet alleen voor de milieuaspecten, maar ook voor de sociale en economische aspecten te interesseren.

— Een **Controlelijst** die de organisatoren toelaat om de punten te doorlopen waarop de organisatie van een gebeurtenis nog beter kan worden met betrekking tot duurzaamheid en als instrument voor de evaluatie na de gebeurtenis.

— Een **CO₂-rekenmachine** die het mogelijk maakt om online de balanskoolstof van een gebeurtenis te berekenen. Deze CO₂ balans kan als een aanvullende evaluatie van de weerslag op het milieu gezien worden. Hij biedt aan projecten de gelegenheid tot compensatie.

Al deze werktuigen zijn nu reeds online beschikbaar op de website van de POD Duurzame Ontwikkeling en zullen het op de website van het voorzitterschap zijn vanaf 1 juni.

De politieke verbintenis van elke Minister zal essentieel zijn. De minister zal dus aan zijn collega's van de regering voorstellen om hun verbintenis voor een duurzaam voorzitterschap weer te geven door het Handvest te ondertekenen en door hun bestuur te verzoeken zich een ambitieuze doelstelling met betrekking tot duurzaamheid vast te leggen.

Uiteindelijk zal de minister een algemene balans voor en na het voorzitterschap verwezenlijken teneinde de verwezenlijkte inspanningen te evalueren en de punten van aandacht voor de toekomst te identificeren. Immers wordt er een ISO-norm betreffende de duurzame gebeurtenissen ontwikkeld, het is derhalve relevant de besturen en de sector aan deze nakende norm voor te bereiden.

Leefmilieu:

Met zijn gewestelijke collega's heeft de minister 3 thema's geïdentificeerd die met het oog op het voorzitterschap voorrang genieten: Klimaat, Biodiversiteit en duurzame consumptie- en productiepatronen.

d'événements à respecter l'engagement pris en signant la Charte.

Ces outils forment un set complet opérationnel, il s'agit de:

— Un **Guide** reprenant les bonnes pratiques pour l'organisation durable d'un événement. Ce guide d'une quarantaine de pages couvre tous les secteurs d'intérêt pour un organisateur d'événement en s'intéressant non seulement aux aspects environnementaux, mais aussi aux aspects sociaux et économiques.

— Une **Check-list** permettant aux organisateurs de parcourir les points sur lesquels l'organisation d'un événement peut encore s'améliorer en termes de durabilité et comme un outil d'évaluation après l'événement.

— Un **calculateur de CO₂** permettant de calculer le bilan carbone en ligne d'un événement. Ce bilan CO₂ peut être vu comme une évaluation supplémentaire de leur impact environnemental. Il ouvre la possibilité à des projets de compensation.

Tous ces outils sont d'ores et déjà disponibles en ligne sur le site internet du SPP Développement Durable et le seront sur le site internet de la présidence à partir du 1er juin.

L'engagement politique de chaque Ministre sera essentiel. Le ministre suggérera donc à ses collègues du gouvernement de traduire leur engagement pour une présidence durable en signant la Charte et en invitant leur administration à se fixer un objectif ambitieux en termes de durabilité.

Enfin, le ministre réalisera un bilan général avant et après la présidence afin d'évaluer les efforts réalisés et identifiés les points d'attention pour l'avenir. En effet, une norme ISO concernant les événements durables est en cours d'élaboration, il est dès lors pertinent de préparer les administrations et le secteur à cette prochaine norme.

Environnement:

Avec mes collègues régionaux on a identifié 3 thématiques prioritaires en vue de la présidence: le Climat, la Biodiversité et les modes de consommation et de production durables.

Klimaat:

Het klimaatbeleid zal onvermijdelijk een van de speerpuntdossiers van het Belgische Voorzitterschap zijn. België zal een groot aandeel van zijn internationale geloofwaardigheid op het spel zetten door de Europese afvaardiging te leiden bij de bespreking in Mexico in december 2010.

Het succes van de COP 16 in Cancún wordt vanaf vandaag opgebouwd. België, als opkomend voorzitterschap, werkt reeds in nauwe samenwerking met het Spaanse Voorzitterschap.

Allereerst moeten wij de overeenkomst van Kopenhagen positief benaderen. Ondanks het feit dat deze zich onder het niveau van de Europese betrachting bevindt, moet hij als een eerste stap beschouwd worden waarop moet worden voortgebouwd. Gezien de politieke omstandigheden en het gebrek aan wil aan de Verenigde Staten evenals de verdedigende rol van China, was de overeenkomst van Kopenhagen het enige haalbare resultaat.

Ook zal het Kopenhagen Akkoord moeten ingevoegd worden in het onderhandelingsstukken onder de twee sporen van het UNFCCC-proces. Het Kopenhagen Akkoord mag niet opgevat worden als een alternatief spoor, geen derde spoor.

Vervolgens moet met name het vertrouwen van de partners van de ontwikkelingslanden teruggewonnen worden. Hiertoe is een snelle operationalisering van de concrete elementen van de overeenkomst van Kopenhagen absoluut noodzakelijk.

Door vooruitgang te boeken op de concrete mechanismen in de bestrijding van de ontbossing en de aftaking van het bosareaal, de klimatologische financiering en de "snelle start" en op lange termijn, de technologie, zullen wij de onderhandelingen in een klimaat van vertrouwen kunnen voortzetten.

Eén van meest concrete resultaten van Kopenhagen, dat evenwel nog in zijn kinderschoenen zit, maar dat een belangrijke impuls zal geven aan van onderhandelingen is de oprichting van het "*High Level Panel*".

Dit panel zal, op basis van een reeks criteria, een beoordeling maken van de mogelijke verschillende (publieke en private) financieringsbronnen en hun respectievelijk aandeel teneinde de 100 miljoen dollar per jaar te bereiken tegen 2020.

Men moet eveneens de industrielanden, vooral de Verenigde Staten, aansporen om hun niveau van ambitie

Climat:

La politique climatique sera immanquablement l'un des dossiers phares de la Présidence belge. La Belgique jouera une grande part de sa crédibilité internationale en menant la délégation européenne lors de la conférence au Mexique en décembre 2010.

Le succès de la COP 16 à Cancún se construit dès aujourd'hui. La Belgique, en tant que présidence montante travaille déjà en collaboration étroite avec la Présidence espagnole.

Tout d'abord, il faut que nous appréhendions positivement l'accord de Copenhague. Malgré le fait que celui-ci se trouve en-deçà des aspirations initiales européennes, il doit être considéré comme un premier pas sur lequel il s'agira de construire. Vu les circonstances politiques et le manque de volonté des États-Unis ainsi que le rôle défensif de la Chine, l'accord de Copenhague était le seul résultat réalisable.

À cet égard, il faut rappeler que l'accord de Copenhague n'a pas vocation à constituer une troisième voie à côté des deux processus UNFCCC. Il s'agit d'un soutien politique aux processus existants.

Ensuite, il faut regagner la confiance des partenaires notamment les pays en développement. Pour ce faire, l'opérationnalisation rapide des éléments concrets de l'accord de Copenhague est indispensable.

En engrangeant des progrès sur les mécanismes concrets on pourra poursuivre les négociations dans un climat de confiance. Il s'agit notamment de la lutte contre le déboisement et la dégradation des forêts, le financement climatique *fast-start* et à long terme, la technologie,...

Un des résultats les plus concrets de Copenhague est la mise sur pied du Panel à Haut niveau ("*High Level Panel*") sur le financement.

Ce panel fera, sur base d'une série de critères, une évaluation des différentes sources de financement (publiques et privées) et de leurs proportions respectives pour atteindre les 100 millions de dollars par an d'ici 2020.

Il faut également inciter les pays industrialisés, les États-Unis en tête, à améliorer leur niveau d'ambition.

te verbeteren. Om dat te verwezenlijken, zal de EU zich achter een geopolitieke strategie moeten scharen en de bilaterale contacten versterken.

Uiteindelijk moet de EU snel het strategisch gebruik onderzoeken dat zij van een correctiemechanisme aan de grenzen zou kunnen maken. De discussie in Europa over de oprichting van dit soort mechanisme zal gedurende ons voorzitterschap in omvang toemen en moet een duidelijk signaal geven aan de rest van de wereld met betrekking tot het vermogen van de EU om zijn nijverheid tegen oneerlijke concurrentie en klimatologische dumping te beschermen.

Mexico (meer bepaald President Calderón) heeft de intentie om de onderhandelingen in een geest van transparantie en insluiting weer op gang te brengen door een combinatie van formele en informele raadpleging met het oog op de onderhandelingen in Cancún (COP 16/MOP 6).

COP 16 zal een sleutelmoment van het Belgische voorzitterschap van de EU vormen. Het is in ieder geval een prioriteit waarvoor de minister zich zal inzetten en alle elementen van zijn kant zal stellen om een overtuigend resultaat te bereiken.

Biodiversiteit:

2010 is dubbel belangrijk op het niveau van de biodiversiteit.

Allereerst heeft de VN van 2010 het wereldjaar van de biodiversiteit gemaakt.

Het orgelpunt van dit jaar 2010 zal, gedurende ons Voorzitterschap, de belangrijke 10de bespreking van de Partijen van de Overeenkomst over de Biologische Verscheidenheid (CBD, oktober Nagoya) zijn.

Het gaat om het tweede grote Verdrag van Rio (aangezien het andere die is betreffende het klimaat).

De links tussen het Klimaat en de Biodiversiteit zijn onderling van elkaar afhankelijk.

Zij moeten samen worden aangepakt: de klimaatverandering treft de biodiversiteit en de ecosystemen; het verlies aan biodiversiteit drijft op zijn beurt het klimaatprobleem tot de spits.

Deze Overeenkomst stelt de natuur in zijn sociale en economische context; zij vertrekt van de mens en van zijn behoeften, onderzoekt waarin de ecosystemen

Pour réaliser cela, l'UE devra s'atteler à une stratégie géopolitique et renforcer les contacts bilatéraux.

Enfin, l'UE doit rapidement examiner l'usage stratégique qu'elle pourrait faire d'un mécanisme de correction aux frontières. La réflexion en Europe de la mise sur pied de ce type de mécanisme prendra de l'ampleur pendant notre présidence et doit donner un signal clair au reste du monde relativement à la capacité de l'UE à protéger son industrie contre la concurrence déloyale et le dumping climatique.

Le Mexique (plus particulièrement du Président Calderon) a l'intention de relancer les négociations dans un esprit de transparence et d'inclusion par une combinaison de consultations formelles et informelles en vue des négociations à Cancún (COP 16/MOP 6).

La COP 16 constituera un moment clé de la présidence belge de l'UE. C'est en tout cas une priorité que le ministre se fixe et pour laquelle il mettra tous les éléments de son côté pour aboutir à un résultat probant.

Biodiversité:

2010 est doublement important au niveau de la biodiversité.

Tout d'abord, l'ONU a décrété 2010 comme étant l'année mondiale de la biodiversité.

Le point d'orgue de cette année 2010 sera la tenue, pendant notre Présidence, de l'importante 10e conférence des Parties de la convention sur la diversité biologique (CBD, octobre Nagoya).

Il s'agit de la deuxième grande Convention de Rio (l'autre étant celle relative au climat).

Le Climat et la Biodiversité sont interdépendants.

Ils doivent être appréhendés ensemble: le changement du climat affecte la biodiversité et les écosystèmes; la perte de biodiversité accentue à son tour le problème climatique.

Cette Convention place la nature dans son contexte social et économique; elle part de l'homme et de ses besoins, examine en quoi les écosystèmes y contribuent

ertoe bijdragen en waarin hun verslechtering het welzijn, de levenskwaliteit beïnvloedt en hoeveel dit aan de maatschappij kost.

De uitdaging zal bij de COP 10 gedurende ons Voorzitterschap zijn tot de goedkeuring bij te dragen van een internationale regeling van toegang en verdeling van de commerciële winsten die door de exploitatie van de genetische rijkdommen (biologische prospectie) worden afgeleid.

Zo'n regeling is vergelijkbaar met de verbintenissen die in verband met het Protocol van Kyoto zijn aangegaan, in die zin dat de internationale Gemeenschap verplichtend de sleutelementen van de verdeling van de winsten zou teruggeven aan degenen die daar het meest behoefte aan hebben.

Vervolgens vormt 2010 eveneens het jaar waar enerzijds, een evaluatie gevoerd moet worden van de doelen die tevoren door de EU werden gesteld om het verlies aan biodiversiteit te bestrijden en anderzijds, nieuwe doelstellingen gesteld moeten worden.

Men zal zich dus vragen moeten stellen over de instrumenten die tot onze beschikking staan en een nieuw Europees doel tegen 2020 en 2050 moeten identificeren.

Dit werk zal in ruime mate door het Spaanse voorzitterschap worden aangevat.

Gedurende ons voorzitterschap, wil de minister eveneens een debat openen over het pakket Biodiversiteit dat de Commissie na Nagoya voorstellen zal, inzonderheid een Europees wetgevend kader inzake preventie van exotische invasieve soorten.

Deze laatste veroorzaken niet alleen een dreiging voor de verscheidenheid van onze ecosystemen maar ook zeer hoge economische kosten wanneer men ze moet uitroeien.

Duurzame productie- en consumptiepatronen

Het vraagstuk van de duurzame productie en consumptiepatronen zal eveneens gedurende ons voorzitterschap de aandacht van de minister trekken.

Een van de voornaamste hefbomen van actie om onze ecologische voetafdruk te verkleinen is het productiebeleid.

Dienovereenkomstig zal de minister, in september, een evenement op hoog niveau over de kwaliteit van de binnenlucht organiseren.

et en quoi leur dégradation affecte le bien être, la qualité de vie et coûte à la société.

Le défi, pendant notre Présidence, sera de contribuer à l'adoption lors de la COP 10 d'un régime international d'accès et de partage des bénéfices commerciaux induits par l'exploitation des ressources génétiques (bioprospection).

Un tel régime est comparable aux engagements pris dans le cadre du Protocole de Kyoto en ce sens que la Communauté internationale rendrait contraignant les éléments clés du partage des bénéfices vers ceux qui en ont le plus besoin.

Ensuite, 2010 constitue également l'année où, d'une part, une évaluation des objectifs fixés précédemment par l'UE pour lutter contre la perte de biodiversité doit être menée et, d'autre part, de nouveaux objectifs doivent être fixés.

Il faudra donc s'interroger sur les outils à notre disposition et identifier un nouvel objectif européen d'ici 2020 et 2050.

Ce travail sera largement entamé par la présidence espagnole.

Pendant notre présidence, le ministre souhaite également ouvrir un débat sur le paquet Biodiversité que la Commission proposera après Nagoya. En particulier, sur un cadre législatif européen en matière de prévention d'espèces exotiques envahissantes.

Ces dernières engendrent non seulement une menace sur la diversité de nos écosystèmes mais aussi un coût économique très élevé quand il faut les éradiquer.

Modes de production et de consommation durables:

La question des modes de production et de consommation durables retiendra également l'attention du ministre pendant notre présidence.

Un des principaux leviers d'action pour réduire notre empreinte écologique est la politique des produits.

Dans cette optique, le ministre organisera, en septembre, un événement à haut niveau sur la qualité de l'air intérieur.

Het doel zal zijn de leemtes van de Europese wetgeving te identificeren. De discussies zullen zich concentreren op de materialen van de bouw maar ook op andere soorten producten voor huishoudelijk gebruik (versieringen, meubilering, hygiëne).

Het resultaat van deze gebeurtenis zal een bijdrage vormen tot de conclusies van de milieuraad van december waarin de Commissie zal verzocht worden om de aangewezen wetgevende en niet wetgevende werktuigen voor te stellen.

In oktober, zal de informele ontmoeting het mogelijk maken de Europese Unie te steunen opdat die de integratie van de sociale en ecologische luiken op het niveau van de Verenigde Naties integreert bij de voorbereiding van de volgende Commissie Duurzame Ontwikkeling van de Verenigde Naties, onder andere betreffende de thema's van wijzigingen van consumptie- en productiepatronen.

Gelijktijdig zal de vergadering ervoor zorgen aanbevelingen te uiten om deze integratie van de sociale aspecten in de grote Europese instrumenten van het beleid inzake producten te bevorderen.

De minister wil eveneens een debat lanceren over de materialen afkomstig van de nanotechnologie. Deze materialen worden vandaag reeds in ruime mate verspreid, zonder enige kennis van het risico, met name voor de gebruiker en de gezondheid.

Bijgevolg is de aangewezen ontwikkeling van evaluatiemethoden van de risico's meer dan dringend.

Het Europees Parlement heeft, dit jaar, in de richtlijn cosmetica en de richtlijn nieuwe voedingsmiddelen twee artikelen ingevoegd betreffende de nanotechnologie.

De minister wil verder gaan: een doorbraak naar een Europees regelgevend kader boeken met betrekking tot de opspoorbaarheid van de vervaardigde nanomaterialen, door te beginnen met het opstellen van een register van de nanomaterialen die op de markt aanwezig zijn.

II. — VRAGEN EN OPMERKINGEN VAN DE LEDEN

De heer Herman De Croo (voorzitter van het federaal adviescomité voor de Europese Aangelegenheden) stelt na de verschillende vergaderingen die aan de prioriteiten van het Belgische voorzitterschap zijn gewijd, vast dat ze in dit geval ingewikkeld en verscheiden zijn. Om het voorzitterschap succesvol te laten verlopen, moet men rekening houden met het transnationale karakter van de overwogen maatregelen.

L'objectif sera d'identifier les lacunes de la législation européenne. Les discussions se concentreront sur les matériaux de construction mais aussi d'autres types de produits d'usage domestique (décorations, ameublement, hygiène).

Le résultat de cet événement formera une contribution aux conclusions du Conseil environnement de décembre dans lesquelles la Commission sera invitée à proposer les outils législatifs et non législatifs appropriés.

En octobre, la rencontre informelle permettra de soutenir l'Union européenne afin qu'elle encourage l'intégration des volets environnementaux et sociaux au niveau des Nations Unies lors de la préparation des travaux de la prochaine Commission Développement Durable des Nations Unies qui portera, entre autres, sur le thème des modifications des modes de consommation et de production.

Parallèlement, la réunion veillera à émettre des recommandations pour favoriser cette intégration des aspects sociaux dans les grands instruments européens de la politique de produits.

Le ministre souhaite lancer également un débat sur les matériaux issus des nanotechnologies. Ces matériaux sont aujourd'hui déjà largement diffusés sans aucune connaissance du risque notamment pour le consommateur et la santé.

En conséquence, le développement approprié de méthodes d'évaluation des risques est plus qu'urgent.

Le parlement européen a, cette année, inséré deux articles concernant les nanotechnologies dans la directive cosmétiques et le règlement nouveaux aliments.

Le ministre souhaite aller plus loin: réaliser une avancée vers un cadre réglementaire européen visant à la traçabilité des nanomatériaux manufacturés, en commençant par l'établissement d'un registre des nanomatériaux présents sur le marché.

II. — QUESTIONS ET OBSERVATIONS DES MEMBRES

M. Herman De Croo, président du Comité d'avis fédéral chargé des Questions européennes, constate, après les diverses réunions consacrées aux priorités de la présidence belge, la complexité et la diversité de celles-ci. Pour réussir une présidence, il faut tenir compte du caractère transnational des mesures envisagées.

Mevrouw Tinne Van der Straeten (Ecolo-Groen! – Kamer) beperkt zich tot het vraagstuk van de top van Cancún, zonder een waardeoordeel uit te spreken over de andere, even belangrijke aspecten, die zij niet hier zal behandelen. De hoorzitting met de minister maakt in feite een follow-up mogelijk van de vergadering van de Bijzondere commissie “Klimaat en Duurzame Ontwikkeling” over de top van Kopenhagen.

De spreekster stemt in met de premissen van de redering van de minister over de resultaten van de top van Kopenhagen. Zelfs al waren de concrete resultaten zeer teleurstellend, toch heeft de top een eerste grondslag gelegd voor de wederopbouw van een klimaat van vertrouwen op de klimaatonderhandelingen. Aangaande het vraagstuk van de financiering van de verbintenissen moet het vertrouwen het mogelijk maken op de top van Cancún nieuwe resultaten binnen te halen.

Wat de toekomstige onderhandelingen betreft, stelt de spreekster zich verschillende reeksen vragen.

1° Het Zweedse voorzitterschap was verre van voorbeeldig. Tot op het laatste ogenblik was het erg vaag over het standpunt en de ware bedoelingen. Er werden enkel grote lijnen uitgezet, zonder enig voluntarisme. Die houding stond in schril contrast met die van het Portugese voorzitterschap, dat blijk gaf van een sterke betrokkenheid naar aanleiding van de Conferentie van Bali. Het is waar dat het bij onderhandelingen uit een strategisch oogpunt nooit goed is alle motiveringen en vragen ineens op tafel te leggen. Maar het Zweedse voorzitterschap is volgens de spreekster veel te ver weg gebleven. Hoe zal België zich positioneren?

2° Wat het intern Belgische vlak betreft, benadrukt de minister dat de geloofwaardigheid op het spel staat en dat alles in het werk zal worden gesteld om een duidelijk standpunt te verdedigen. Zal dat op de volgende Europese toppen Milieu en Klimaat al het geval zijn? In de bijzondere commissie “Klimaat en Duurzame Ontwikkeling” zijn tussen de regeringsleden al meningsverschillen ontstaan over het toevoegende karakter van de financiering, in het bijzonder in het kader van “Fast-Start”. Zal dit toevoegende karakter bij de volgende toppen unaniem worden verdedigd?

3° In de Europese Unie doet zich op de klimaatonderhandelingen opnieuw het fenomeen van het “IJzeren Gordijn” voor. Zijn er, eventueel met Spanje, plannen of strategieën uitgewerkt met het oog op de eenmaking van het standpunt van de Unie?

4° Wat het internationale vlak betreft, leek zich in de bijzondere commissie “Klimaat en Duurzame Ontwikkeling” eensgezindheid af te tekenen — zowel binnen de

Mme Tinne Van der Straeten (Ecolo-Groen! – Chambre) se limite à la problématique du sommet de Cancún, sans porter de jugement de valeur sur les autres aspects, tout aussi importants, qu'elle n'abordera pas ici. L'audition du ministre permet de donner un suivi à la réunion de la commission spéciale “Climat et Développement durable” sur le sommet de Copenhague.

L'oratrice partage les prémisses du raisonnement du ministre sur les résultats du sommet de Copenhague. Même si ses résultats concrets furent très décevants, il a toutefois fourni une première base pour la reconstruction d'un climat de confiance dans les négociations climatiques. Sur la question du financement des engagements, la confiance doit permettre d'engranger de nouveaux acquis lors du sommet de Cancún.

Quant aux futures négociations, l'intervenante se pose plusieurs séries de questions:

1° La présidence suédoise fut loin d'être un modèle. Jusqu'au dernier moment, elle fut très vague sur son positionnement et ses objectifs véritables. Seules de grandes lignes furent tracées, sans aucun volontarisme. Un tel comportement tranche avec celui de la présidence portugaise, qui s'était fort impliquée lors de la Conférence de Bali. Certes, il n'est jamais bon d'un point de vue stratégique, lors de négociations, de mettre sur la table toutes les motivations et toutes les demandes d'un seul coup. Mais la présidence suédoise a été beaucoup trop loin, selon l'oratrice. Comment la Belgique se positionnera-t-elle?

2° Au niveau interne belge, le ministre souligne que la crédibilité est en jeu et que tout sera mis en œuvre pour une défense d'un point de vue clair. Ceci sera-t-il déjà le cas lors des prochains sommets européens relatifs à l'Environnement et au Climat? Dans la commission spéciale “Climat et Développement durable”, des désaccords naissaient déjà entre les membres du gouvernement sur le caractère additionnel du financement, spécialement dans le cadre du “Fast-Start”. Ce caractère additionnel sera-t-il unanimement défendu lors des prochains sommets?

3° L'Union européenne, dans les négociations climatiques, connaît un nouveau phénomène de “Rideau de Fer”. Des plans ou des stratégies ont-ils été conçus, avec l'Espagne le cas échéant, pour unifier la position de l'Union?

4° Au niveau international, un consensus semblait se former au sein de la commission spéciale “Climat et Développement durable”, qu'il s'agisse du gouverne-

regering, als onder de commissieleden of bij de permanente vertegenwoordiger van België —, om de Europese Commissie een belangrijker onderhandelingsmandaat te geven. De spreekster is er nog niet van overtuigd dat dit de beste formule is. In dit stadium vraagt zij alleen dat wordt bevestigd of dit het spoor is dat in de eerste plaats wordt bestudeerd.

Volgens de spreekster heeft de minister gelijk als hij stelt dat de top van Kopenhagen niet tot een derde weg heeft geleid. De twee wegen die in het VN-Raamverdrag inzake Klimaatverandering zijn geschetst, blijven behouden. In tegenstelling tot de Commissie heeft België er altijd voor gepleit ze te handhaven.

De heer Jean Cornil (PS – Kamer) verheugt er zich over dat inzake duurzame ontwikkeling aan een label en een handvest voor het Belgische voorzitterschap wordt gedacht. Is er met de deelgebieden al contact opgenomen om hun belangstelling voor dergelijke initiatieven te evalueren? Het gaat om een noodzakelijk leerproces ten aanzien van iets dat structureel zal worden.

Is men met betrekking tot het klimaat al begonnen met de oprichting van het panel op hoog niveau? Dit panel is, samen met de 100 miljard dollar die op de top van Kopenhagen tegen 2020 aan de landen in het zuidelijk halfrond zijn beloofd, een van de zeldzame, bereikte resultaten. Hoever staat het Spaanse voorzitterschap daarin?

De spreker is blij de minister te horen spreken over correctiemechanismen voor de invoer, met name tegen onbillijke concurrentie en “klimaatdumping”. Verscheidene Europese staatshoofden hebben zich voor een dergelijk mechanisme uitgesproken. Wat is het standpunt van het Spaanse voorzitterschap?

De spreker herinnert eraan dat de Kamer op 28 mei 2009 een resolutie betreffende nanowetenschap en nanotechnologie (DOC 52 1811/006) heeft aangenomen, die het resultaat was van langdurige werkzaamheden, met name in het adviescomité voor Wetenschappelijke en Technologische Vraagstukken. Er werd een belangenafweging gemaakt tussen de economische voorschriften en het voorzorgsbeginsel. De minister zou zich op die resolutie kunnen inspireren.

Mevrouw Rita De Bont (VB – Kamer) merkt op dat de minister gelijk heeft wanneer hij beklemtoont dat het Belgische voorzitterschap het ideale moment is om onze expertise naar voren te schuiven. Het is echter teleurstellend hier niets te horen over het Myrrha-project, dat internationaal is erkend en door de Europese Unie wordt gesteund. Het moet echter de nodige middelen krijgen. Het is niet alleen een zaak van energie, maar ook van

ment, des membres de la commission et du représentant permanent de la Belgique, pour donner un mandat de négociation plus important à la Commission européenne. L'intervenante n'est pas encore convaincue que ce soit la meilleure formule. À ce stade, elle demande seulement la confirmation que cette piste soit celle qui est étudiée en priorité.

Selon l'oratrice, le ministre a raison d'affirmer que le sommet de Copenhague n'a pas accouché d'une troisième voie. Les deux voies qui ont été tracées par la Convention-cadre des Nations Unies sur le changement du climat sont maintenues. Au contraire de la Commission, la Belgique a toujours plaidé pour les conserver.

M. Jean Cornil (PS – Chambre) se réjouit qu'un label et une charte soient envisagés pour la présidence belge, concernant le développement durable. Des contacts ont-ils déjà été pris avec les entités fédérées pour évaluer l'intérêt de celles-ci pour telles initiatives? Il s'agit d'un nécessaire apprentissage face à quelque chose qui est appelé à devenir structurel.

En ce qui concerne le climat, la mise sur pied du panel de haut niveau a-t-elle déjà été amorcée? Ce panel est l'un des rares acquis du sommet de Copenhague, avec les 100 milliards de dollars prévus pour les pays du Sud à l'échéance 2020. Où en est la présidence espagnole?

L'orateur se réjouit d'entendre le ministre évoquer des mécanismes correcteurs pour les importations, notamment contre la concurrence déloyale et le dumping climatique. Plusieurs chefs d'État européens se sont prononcés pour un tel mécanisme. Quelle est la position de la présidence espagnole?

L'intervenant rappelle que la Chambre a adopté, le 28 mai 2009, une résolution relative aux nanosciences et aux nanotechnologies (DOC 52 1811/006), qui a constitué l'aboutissement d'un long travail notamment en comité d'avis pour les Questions scientifiques et technologiques. Une balance des intérêts a été réalisée entre les impératifs économiques et le principe de précaution. Le ministre pourrait se laisser inspirer par cette résolution.

Mme Rita De Bont (VB – Chambre) remarque que le ministre a raison de souligner que la présidence belge est le moment idéal pour mettre en avant notre expertise. Il est toutefois décevant de ne rien entendre ici sur le projet Myrrha, reconnu internationalement et soutenu par l'Union européenne. Les moyens nécessaires doivent toutefois y être alloués. Il ne s'agit pas seulement d'une question d'énergie, mais aussi d'environnement

milieu (recyclage van de afvalstoffen), werkgelegenheid en duurzame ontwikkeling. Zal de minister er aandacht voor hebben?

De heer Eric Jadot (Ecolo-Groen! – Kamer) betreurt de rol die de Europese Unie tijdens de onderhandelingen op de top van Kopenhagen heeft gespeeld. België zal, wanneer ons land het voorzitterschap bekleedt, een strategie moeten uitwerken om opnieuw tot de kern van de zaak te komen. Hoe gaat het dat aanpakken, met name wat het percentage betreft waarmee de broeikasgassen moeten worden teruggedrongen?

In Kopenhagen heeft men zich de laatste dag met verklaringen naar de media gerept. De spreker betreurt dat. De Franse president heeft een pseudo-akkoord aangekondigd, en aldus de inspanningen van de Unie kortgesloten.

De spreker heeft niets gehoord over de aanpassingsstrategie die de Europese Unie met ingang van 2013 ten uitvoer zou moeten leggen. Zal de minister terzake een initiatief nemen, erop gelet dat die termijn met rasse schreden nadert? Zullen de gewesten worden geraadpleegd wanneer de voorbereiding van de volgende topbijeenkomsten op de agenda staat? Hoe ver staat het met de voorbereiding van de operationele cellen die binnen de FOD zullen instaan voor de follow-up, de voorbereidende werkzaamheden en de intra-Europese onderhandelingen?

Mevrouw Christiane Vienne (PS — Senaat) verwijst naar het standpunt van de minister met betrekking tot het duurzaam en hernieuwbaar energieverbruik. Hoe zit het met de Europese industrie inzake hernieuwbare energie? Kan deze industrie voldoen aan de noden en tegemoetkomen aan de Europese doelstellingen?

In ons land worden, zowel op federaal vlak als op het niveau van de gemeenschappen en de gewesten, maatregelen genomen ten gunste van de alternatieve energiebronnen. Is dit ook het geval in de andere lidstaten van de Europese Unie? Hoe denkt de minister de andere lidstaten ertoe aan te zetten om meer investeringen te doen in de “groene economie”?

De minister heeft verwezen naar de uitdaging om tot een eensgezind Europees standpunt te komen op de Conferentie van Mexico. Wat de initiatoren van de CO₂-uitstoot betreft, lijkt er een consensus tot stand te komen om tot 20 à 30 % te komen. De grote moeilijkheid zal er wellicht in bestaan om de ontwikkelingslanden te helpen om deze doelstelling bereiken. Heeft de minister van Klimaat en Energie al overleg gepleegd met zijn

(recyclage des déchets), d'emploi et de développement durable. Le ministre y sera-t-il attentif?

M. Eric Jadot (Ecolo-Groen! – Chambre) regrette le rôle que l'Union européenne a joué dans la négociation du sommet de Copenhague. La Belgique, assumant la présidence, doit élaborer une stratégie pour revenir au centre de la cible. Comment s'y prendra-t-elle, notamment en ce qui concerne le pourcentage de réduction des émissions de gaz à effet de serre?

À Copenhague, le dernier jour, une course à la médiatisation a eu lieu. L'orateur le déplore. Le président français a annoncé un pseudo-accord, court-circuitant les efforts de l'Union.

L'intervenant n'a rien entendu sur la stratégie d'adaptation de l'Union pour 2013. Le ministre compte-t-il prendre une initiative en la matière, l'échéance étant brève? Les régions seront-elles consultées dans la préparation des prochains sommets? Où en est la préparation des équipes opérationnelles, chargées du suivi, des travaux préparatoires et des négociations intra-européennes, au sein du SPF?

Mme Christiane Vienne (PS — Sénat) renvoie au point de vue du ministre sur l'utilisation des sources d'énergie durables et renouvelables. Où en est l'industrie européenne dans le domaine des énergies renouvelables? Est-elle capable de répondre aux besoins et d'atteindre les objectifs européens?

Dans notre pays, des mesures sont prises en faveur des sources d'énergie alternatives et ce, aussi bien au niveau fédéral qu'au niveau des Communautés et des Régions. Est-ce le cas aussi dans les autres États membres de l'Union européenne? Comment le ministre compte-t-il inciter les autres États membres à investir davantage dans l'économie verte?

Le ministre a évoqué le défi de parvenir à définir une position européenne unanime lors de la Conférence de Mexico. En ce qui concerne les émissions de CO₂, un consensus semble se dégager en faveur d'une réduction de 20 à 30 %. La grande difficulté sera sans doute d'aider les pays en développement à atteindre cet objectif. Le ministre du Climat et de l'Énergie s'est-il déjà concerté avec son collègue compétent pour la

collega, bevoegd voor Ontwikkelingssamenwerking? Werden er al precieze doelstellingen afgesproken tussen de beide ministers?

Ten slotte verwijst mevrouw Vienne naar de top van Kopenhagen waar de Europese Unie het moeilijk had om zijn stem te laten horen tussen enerzijds de grote mogendheden en anderzijds de opkomende landen. Op welke wijze zal het Belgische voorzitterschap van de Europese Unie optreden om hieraan te verhelpen, zodat de stem van Europa opnieuw wordt gehoord tijdens de debatten over het klimaat?

Mevrouw Thérèse Snoy et d'Oppuers, voorzitter van de Kamercommissie voor de Volksgezondheid, het Leefmilieu en de Maatschappelijke Hernieuwing, stipt aan dat de onderhandelingen over de biodiversiteit met het oog op de Conferentie van Nagoya een van de uitdagingen van het Belgische voorzitterschap zijn.

Op die Conferentie moet een oplossing worden gevonden voor het vraagstuk van de natuurlijke hulpbronnen, die worden geïnterpreteerd als commerciële rechten op de biodiversiteit (natuurlijke soorten, inheemse soorten enzovoort). De grote wereldvoedselcrisis was nauwelijks voorbij, of de landbouwcrisis dook op. Toegang tot biodiversiteit, met name tot zaaigoed, is een fundamenteel probleem dat raakt aan de voedselsoevereiniteit. Voor de Conferentie van Nagoya zullen alle krachten moeten worden gebundeld.

Welk standpunt zal België innemen? De bevoegdheid terzake is versnipperd over de Federale Staat en de deelgebieden. Zal overleg worden gepleegd met de Gewesten? Wie zal België vertegenwoordigen?

De spreekster constateert vast dat de minister het oprukken van invasieve soorten wil tegengaan. Volgens haar behoren ook de ggo's tot de invasieve soorten, in zoverre ze de teelt van traditionele en biologische variëteiten onmogelijk kunnen maken. De pas aangekomen Europese Commissie is naar verluidt een groot voorstander van ggo's. Hoe zal België reageren? Zal het weerstand bieden?

Onlangs heeft de Kamer het wetsontwerp tot wijziging van de wet van 5 mei 1997 betreffende de coördinatie van het federale beleid inzake duurzame ontwikkeling (DOC 52 2238/005) aangenomen, alsook het wetsontwerp tot invoering van een duurzame ontwikkelingseffectbeoordeling in de wet van 5 mei 1997 betreffende de coördinatie van het federale beleid inzake duurzame ontwikkeling (DOC 52 1656/005). Waarom zou het Belgische voorzitterschap die gelegenheid niet te baat nemen om het debat naar het Europese niveau te

Coopération au développement? Les deux ministres ont-ils déjà convenu d'objectifs précis?

Enfin, Mme Vienne évoque le sommet de Copenhague au cours duquel l'Union européenne a peiné à faire entendre sa voix entre, d'une part, les grandes puissances et d'autre part, les pays émergents. Comment la présidence belge de l'Union européenne compte-t-elle s'y prendre pour remédier à ce problème afin que la voix de l'Europe soit à nouveau entendue lors des débats sur le climat?

Parmi tous les défis de la présidence belge, Mme Thérèse Snoy et d'Oppuers, présidente de la commission de la Santé publique, de l'Environnement et du Renouveau de la société de la Chambre des représentants, relève la négociation sur la biodiversité en vue de la Conférence de Nagoya.

Celle-ci visera à donner une solution sur la question des ressources, interprétées comme des droits commerciaux sur la biodiversité (espèces naturelles, espèces indigènes, etc.). Coup sur coup, on a connu la grande crise alimentaire mondiale et la crise de l'agriculture. L'accès à une biodiversité, notamment aux semences, est un enjeu fondamental, qui touche à l'indépendance alimentaire. La Conférence de Nagoya appellera toutes les énergies.

Comment la Belgique va-t-elle se positionner? La compétence en la matière est morcelée entre l'État fédéral et les entités fédérées. Une concertation aura-t-elle lieu avec les Régions? Qui représentera la Belgique?

L'oratrice note que le ministre veut s'attaquer aux espèces invasives. Or, selon elle, les OGM sont à classer parmi les substances invasives, car ils pourraient rendre impossible la culture des variétés traditionnelles et biologiques. La nouvelle Commission européenne est présentée comme très favorable aux OGM. Comment la Belgique réagira-t-elle: résistera-t-elle?

Récemment, la Chambre a adopté le projet de loi modifiant la loi du 5 mai 1997 relative à la coordination de la politique fédérale de développement durable (DOC 52 2238/005) et le projet de loi modifiant la loi du 5 mai 1997 relative à la coordination de la politique fédérale de développement durable en ce qui concerne l'évaluation d'incidence des décisions sur le développement durable (DOC 1656/005). Pourquoi la présidence belge n'en profiterait-elle pas pour porter ce débat au niveau européen? Une démarche à l'horizon 2050

tillen? Het zou hoogst interessant zijn vooruit te kijken tot 2050. Europa zou zich een dergelijke langetermijnvisie eigen moeten maken.

III. — ANTWOORDEN VAN DE MINISTER

De minister van Klimaat en Energie vindt dat de 15de conferentie van de partijen (COP15) van het Raamverdrag van de Verenigde Naties inzake klimaatverandering die van 7 tot 18 december 2009 plaatsvond in Kopenhagen (Denemarken), de verdienste had de grondslagen te leggen voor een eerste planetaire benadering van het klimaatvraagstuk. De zendingen en ontmoetingen waaraan de minister samen met zijn Europese ambtgenoten en gezagsdragers van niet-Europese landen heeft deelgenomen, hebben overduidelijk aangetoond dat de diverse regio's in de wereld het over niets eens zijn, behalve over het feit dat de Conferentie van Kopenhagen een vertrekpunt is op basis waarvan nu moet worden voortgewerkt.

In dat verband rust er een grote verantwoordelijkheid op de schouders van de Europese Unie. Europa moet aantonen dat het de verbintenissen die het in Kopenhagen is aangegaan, niet alleen is nagekomen, maar ook snel ten uitvoer heeft gelegd. De “*fast start*”, het “*high level panel*” voor de structurele financiering, de verbintenissen inzake ontbossing, de overdracht van technologie en nog andere maatregelen maken deel uit van de strategie die de komende maanden moet leiden tot concrete en tastbare resultaten.

Tegelijk tekenen zich de contouren af van de eerstvolgende VN-conferentie inzake klimaatverandering, die van 29 november tot 10 december 2010 plaatsvindt in Cancún (Mexico). De landen die potentieel het meeste baat hebben bij die maatregelen, verwachten immers dat de landen die de grootste verantwoordelijkheid dragen voor de CO₂-uitstoot, de daad bij het woord voegen. Het is belangrijk dat die nieuwe conferentie plaatsvindt in een sfeer van vertrouwen; de positieve impact van de maatregelen die de Europese landen in Afrika en Latijns-Amerika treffen om de ontbossing tegen te gaan, kan daar bijvoorbeeld toe bijdragen.

Dergelijke acties zullen niet alleen de geloofwaardigheid van de Europese Unie ten goede komen, maar ook haar vermogen een leidende rol te spelen en een consensus tot stand te brengen, veel meer dan als de Europese Unie opnieuw zou komen aandraven met conceptuele benaderingen, analyses over de onderlinge overeenstemming tussen teksten, hun rechtsgeldig karakter enzovoort.

serait fort intéressante. Une telle vision à long terme doit percoler au niveau européen.

III. — RÉPONSES DU MINISTRE

Le ministre du Climat et de l'Énergie estime que la 15e “Conférence des parties” (COP 15) de la Convention-cadre des Nations unies sur les changements climatiques qui s'est tenue à Copenhague (Danemark) du 7 au 18 décembre 2009, a eu le mérite de jeter les bases d'une première approche de la question climatique gérée à l'échelon planétaire. Les missions et rencontres auxquelles le ministre a participé avec ses homologues et responsables de haut niveau d'états non européens l'ont confirmé à suffisance: les différentes régions du monde ne sont d'accord sur rien, sauf sur le fait que la Conférence de Copenhague fournit une base de départ qui reste à réaliser.

Il y a là une responsabilité majeure qui incombe à l'Union européenne. Il s'agit de montrer que les engagements pris par l'Europe à Copenhague sont non seulement tenus mais aussi rapidement réalisés. Le “*fast start*”, le “*high level panel*” pour le financement structurel, les engagements en matière de déforestation, le transfert de technologies, et d'autres mesures participent à la stratégie mise en place en vue d'atteindre des résultats concrets et tangibles dans les mois à venir.

Ainsi se dessinent parallèlement les enjeux de la prochaine conférence des Nations unies sur le réchauffement climatique prévue à Cancún (Mexique) du 29 novembre au 10 décembre 2010, car les pays qui sont les bénéficiaires potentiels de ces dispositifs attendent que les pays les plus responsables des gaz à effet de serre passent à l'action. Il importe de faire en sorte que cette nouvelle conférence s'ouvre dans un état de confiance, grâce par exemple aux effets positifs des mesures de lutte contre la déforestation mises en œuvre en Afrique et en Amérique latine, qui auront été initiées par les pays européens.

Par de telles actions, l'Union européenne gagnera en crédibilité, en capacité de leadership et de consensus, bien plus qu'en revenant avec des approches conceptuelles, des analyses comme l'articulation entre les différents textes, leur caractère légal, etc.

De visie van België komt erop neer zo snel mogelijk een overeenkomst te sluiten die juridisch bindend, alomvattend en samenhangend is. Die zal echter wellicht nog jaren op zich laten wachten; in die zin komt Cancún te vroeg. Het zou een vergissing zijn te denken dat het Belgische voorzitterschap van 2010 de lat even hoog zou moeten leggen als het Belgische voorzitterschap van 2001; de internationale onderhandelingen zijn immers nog lang niet zo ver gevorderd als toen het geval was.

Mede daarom mag de Conferentie van Kopenhagen niet worden beschouwd als een derde uitweg die in de plaats zou treden van het Verdrag van Kyoto of een juridisch bindende overeenkomst, of die een "gejuridificeerd" alternatief zou vormen, met elementen uit alle modellen. De visie van België houdt in dat de Conferentie van Kopenhagen wordt beschouwd als een politieke verklaring die basisbeginselen bevat die in de vigerende internationale teksten dienen te worden verwerkt.

De minister legt het verband met het biodiversiteitsvraagstuk, waarover hij verklaart dat het de bedoeling is op termijn te komen tot één verdrag over zowel klimaat als biodiversiteit. Aangezien zulks niet in één keer zal gebeuren, bestaat de strategie erin stapsgewijs te werk te gaan door middel van politieke akkoorden, die vervolgens in wetgeving zullen worden omgezet.

De Europese Unie is momenteel de enige mogelijkheid die al besloten heeft een omvangrijk budget uit te trekken voor het opstarten van de "fast start"-fase en voor maatregelen om de arme landen te helpen de gevolgen van de klimaatverandering op te vangen.

Overigens was België het eerste land van de Europese Unie dat op die oproep is ingegaan door te beslissen een bedrag van 150 miljoen euro vrij te maken; weliswaar is nog niet uitgemaakt of dat bedrag al dan niet moet worden gezien als aanvullende financiering. Zoals de eerste minister heeft aangegeven, bestaat er *a priori* geen reden toe dat die dotatie volledig voor rekening zou zijn van de Federale Staat, in zoverre het een aangelegenheid betreft waarvoor ook de Gemeenschappen en de Gewesten bevoegd zijn. Bovendien heeft de regering erkend dat de 150 miljoen euro niet voor de volle 100 % als aanvullende financiering kan dienen.

Men dient immers te beseffen welke inspanning het betekent om in volle crisisperiode een dergelijk bedrag vrij te maken in enkele maanden tijd; de beslissing werd immers eind 2009 genomen en zal in 2010 ten uitvoer worden gelegd. Het bereikte akkoord komt hierop neer: het "high level panel" zal erover waken dat de langetermijnfinanciering hoofdzakelijk zal bestaan uit

La vision de la Belgique est d'arriver dès que possible à la conclusion d'un accord juridiquement contraignant, complet et cohérent. Il ne faut pas s'attendre à y parvenir déjà à Cancún; cela prendra sans doute encore des années. Il serait erroné de croire que la présidence belge de 2010 devrait ambitionner des objectifs du même type que ceux de la présidence belge de 2001, car on ne se situe pas à des stades équivalents des négociations internationales.

C'est en cela aussi que la Conférence de Copenhague ne doit pas être considérée comme une possible troisième voie qui se substituerait au Protocole de Kyoto ou à un accord juridiquement contraignant, ou bien encore constituerait une voie alternative "juridifiée" avec des éléments mixtes. Au contraire, la vision belge est de considérer la Conférence de Copenhague comme une déclaration politique contenant des principes de base destinés à alimenter les textes internationaux existants.

Faisant le lien avec la problématique de la biodiversité, le ministre déclare que le but à terme est de parvenir à une convention unique sur le climat et la biodiversité. Comme on n'y arrivera pas en une fois, la stratégie à suivre consiste à progresser par étapes au moyen d'accords politiques, formalisés sur le plan juridique.

L'Union européenne est actuellement la seule puissance à avoir décidé de consacrer un budget très important au lancement de la phase "fast start", et à l'aide aux pays pauvres pour faire face aux conséquences du réchauffement climatique.

Il est à noter qu'au sein de l'UE, la Belgique a été la première à répondre à cet appel, en décidant d'une contribution de 150 millions d'euros, sans avoir déjà il est vrai tranché la question de savoir si cette somme représente ou non un financement additionnel. Comme le premier ministre l'a expliqué, il n'y a pas de raison *a priori* que l'entièreté de cette dotation provienne de l'État fédéral, puisque l'on se situe dans le domaine des compétences partagées avec les Communautés et les Régions. En outre, même s'il le regrette, le gouvernement a reconnu que les 150 millions d'euros ne pourront pas constituer un financement additionnel à 100 %.

En effet, il faut bien se rendre compte de l'effort consenti pour dégager en pleine période de crise une telle somme en quelques mois, puisque la décision a été prise à la fin de 2009 pour être opérationnelle en 2010. L'accord trouvé tient en ceci: le "high level panel" veillera à ce que le financement à long terme soit principalement constitué de ressources nouvelles,

nieuwe middelen, terwijl in het raam van de “*fast start*” zal worden uitgemaakt op welke manier het beste kan worden bijgedragen. In dat verband wordt overwogen de bevoegdheden te verdelen over de federale Staat en de deelgebieden, gebruik te maken van resterende middelen in het raam van het Kyoto-verdrag en, in overleg met de terzake bevoegde minister, van middelen die bestemd zijn voor het beleid inzake ontwikkelingssamenwerking.

Bovendien moet men voor ogen houden dat België in 2009 baanbrekend werk heeft verricht door voor het eerst zijn verbintenis na te komen om 0,7 % van zijn jaarlijks bruto binnenlands product te besteden aan ontwikkelingssamenwerking (zie in dat verband de prebriefing voor de Europese Raad van Brussel van 10 en 11 december 2009 met de eerste minister, in het Federaal Adviescomité voor de Europese Aangelegenheden - DOC 52 2391/001, blz. 7).

De nieuwe financieringskanalen zijn intussen bekend: een belasting op internationale financiële verrichtingen en op zee- en luchtvervoer.

De strategie die de minister op termijn overweegt om te komen een internationale overeenkomst in verband met de bescherming van de biodiversiteit, zou steunen op vier pijlers, in het licht van de vooruitgang die inzake het klimaatvraagstuk is geboekt, namelijk:

1°) een intergouvernementele groep deskundigen naar het voorbeeld van het IPCC, die de kennis inzake biodiversiteit moet voortbrengen, verzamelen, toetsen en verspreiden;

2°) de opmaak van een equivalent van het rapport-Stern over de kostprijs van de achteruitgang van de biodiversiteit, teneinde een sociaaleconomische argumentatie te kunnen uitwerken;

3°) de vaststelling van nieuwe wereldwijde doelstellingen, aangezien de doelstellingen voor 2010 niet werden gehaald;

4°) de invoering van een winstverdelingsregeling.

Wat de ggo's betreft, kan de minister naar aanleiding van de persberichten de leden momenteel geen uitsluitend geven over de intenties van de Europese Commissie (wie zal het dossier behandelen en binnen welke termijn?). De minister volgt nauwgezet de evolutie van dit dossier, alsook van het dossier over de houtexport. Overigens brengt hij in herinnering dat hij met FEDIS een akkoord heeft gesloten ter bevordering van houtproducten met een label, zoals dat ook al voor detergents is gebeurd. De illegale houtexport werd niet opgenomen

tandis que le “*fast start*” tiendra compte des meilleures possibilités de contribution. On envisage pour celles-ci une répartition entre le pouvoir fédéral et les entités fédérées, l'utilisation de ressources résiduelles dans le cadre de l'accord de Kyoto, ainsi que des fonds alloués à la politique de coopération, en concertation avec le ministre qui a la Coopération dans ses attributions.

Il faut encore bien garder à l'esprit que la Belgique a pour la première fois en 2009 et de manière avant-gardiste honoré son engagement de consacrer 0,7 % de son produit annuel brut à l'aide au développement (voir à ce sujet le pré-briefing du Conseil européen de Bruxelles des 10 et 11 décembre 2009 avec le premier ministre, fait au nom du Comité d'avis fédéral chargé des questions européennes; DOC 52 2391/001, page 7).

Les pistes de financement nouvelles sont d'ores et déjà bien connues: taxation des transactions financières internationales, taxation du transport maritime et aérien.

La stratégie envisagée à terme par le ministre, en vue de parvenir à un accord international pour la protection de la biodiversité, s'articulerait autour de quatre socles s'inspirant des avancées réalisées dans le volet climatique, à savoir:

1°) un groupe intergouvernemental d'experts inspiré du GIEC, chargé de produire, collecter, vérifier et diffuser les connaissances en matière de biodiversité;

2°) un équivalent du rapport Stern relatif aux coûts de la détérioration de la biodiversité, de manière à présenter une argumentation socio-économique;

3°) la fixation de nouveaux objectifs mondiaux, puisque ceux fixés pour 2010 n'ont pas été tenus;

4°) un régime de partage des bénéfices.

En ce qui concerne les OGM, en marge des informations diffusées dans la presse, le ministre n'est pas en mesure de fournir actuellement aux membres une information claire sur les intentions de la Commission européenne (qui traitera ce dossier? Dans quels délais?). Le ministre suit attentivement l'évolution de ce dossier, tout comme celui relatif aux exportations de bois. Il rappelle par ailleurs avoir signé avec la FEDIS un accord favorisant les produits de bois labellisés, comme cela a été réalisé pour les détergents. Les ex-

in de prioriteiten van het Belgische voorzitterschap, omdat nu eenmaal keuzes moesten worden gemaakt.

Vervolgens gaat hij in op de vraag welke strategie Europa moet volgen met het oog op een zo efficiënt mogelijke vertegenwoordiging en onderhandelingspositie in de internationale fora. De minister geeft toe dat Europa daarover momenteel nog geen gemeenschappelijk standpunt heeft.

De voorzitter van de Europese Raad, de heer Herman Van Rompuy, vindt dat zijn aanwezigheid raadzaam zou zijn indien ook de staatshoofden en regeringsleiders aanwezig zijn. Wat de ministerconferenties betreft, rijst de vraag of de Unie moet worden vertegenwoordigd door het voorzitterschap van de Raad en of het voorzitterschap van de Commissie.

De minister zelf pleit ervoor dat op termijn alleen de Europese Commissie de EU vertegenwoordigt, zoals dat al het geval was het handelsbeleid betreft. Die werkwijze garandeert meer zichtbaarheid en continuïteit over een periode van vijf jaar.

Die denkpistes hebben ook een juridisch aspect. Zo is het gewettigd dat Europees commissaris voor handel Karel De Gucht de Europese Unie vertegenwoordigt met een door de Raad vastgesteld onderhandelingsmandaat; het handelsbeleid is namelijk een exclusieve EU-bevoegdheid. Inzake klimaat daarentegen zijn de bevoegdheden verdeeld tussen, voornamelijk, de lidstaten en/of de deelgebieden van die lidstaten en, bijkomend, de EU. Tevens zijn er argumenten voorhanden om te stellen dat het de Europese Raad toekomt te EU te vertegenwoordigen.

Los van die juridische beschouwingen geeft de minister de voorkeur aan een vertegenwoordigingsregeling die zowel zichtbaarheid als efficiëntie garandeert. Zo zal Europees commissaris voor Klimaat Connie Hedegaard op bepaalde fora uit naam van de EU mogen spreken, terwijl de Raad haar en de Europese Commissie daarentegen wél zal bijstaan bij de organisatie van het overleg tussen de lidstaten onderling.

Hoe dan ook zal België, dat vaak wordt beschouwd als een goede EU-leerling, erop toezien dat het vraagstuk van de EU-vertegenwoordiging in de internationale instanties met succes wordt geregeld.

Vervolgens gaat de minister in op de strategie om de doelstellingen van de Europese Unie aan te passen met het oog op de Conferentie van Cancún.

portations illégales de bois n'ont pas été retenues parmi les priorités de la présidence belge, parce qu'il a bien fallu opérer une série de choix.

Quelle est la stratégie européenne pour être plus efficace en termes de représentation et de négociation dans les forums internationaux? Le ministre confie qu'il n'y a pas à l'heure actuelle de position européenne à ce sujet.

Le président du Conseil européen, M. Herman Van Rompuy, estime que sa présence se justifierait en cas de présence des chefs d'État et de gouvernement. En ce qui concerne les conférences de niveau ministériel, la question se pose de savoir si c'est la présidence du Conseil et/ou la Commission européenne qui représente l'Union européenne.

Pour sa part, le ministre plaide à terme pour que la Commission représente l'UE à titre unique, comme c'est le cas en matière de politique commerciale, car cela apporte plus de visibilité et de continuité sur 5 ans.

Ces avis laissent place à la discussion sur le plan juridique. Il se justifie que le Commissaire européen en charge de la politique commerciale, M. Karel De Gucht, représente l'Union européenne avec un mandat fixé par le Conseil, dans la mesure où la politique commerciale relève des compétences exclusives de l'UE. En revanche, les compétences dans le domaine climatique sont mixtes: elles relèvent principalement des compétences des États membres et/ou de leurs entités fédérées, mais seulement accessoirement de l'UE. On peut également soutenir qu'il revient au Conseil d'assurer la représentation de l'UE.

Au-delà de ces considérations de nature juridique, le ministre marque sa préférence pour une formule à la fois visible et efficace. Ainsi, Mme Connie Hedegaard, Commissaire à l'action climatique, pourrait siéger au nom de l'UE, tandis que le Conseil s'emploierait à ses côtés à aider la Commission européenne dans l'organisation de la concertation entre les États membres.

Quoi qu'il en soit, la Belgique, souvent considérée comme bon élève communautaire, veillera à mener à bonne fin la question de la représentation de l'Union européenne au sein des instances internationales.

Quelle est la stratégie pour parvenir à adapter les objectifs de l'Union européenne en vue de la Conférence de Cancún?

Terzake pleit hij er binnen de Raad voor dat een duidelijk onderscheid wordt gemaakt tussen het strategisch debat met het oog op de Top van Cancun en het debat ten gronde over de vraag of de uitstoot van broeikasgassen met 20 %, dan wel met 30 %, moet worden teruggedrongen.

Dé twistappel tussen de EU-listaten heeft momenteel alleen betrekking op het te bereiken resultaat: sommige landen mikken op een reductie met 30 %, omdat zij denken daar voordeel uit te halen ten opzichte van andere landen; landen als Italië stellen een reductie met 20 % ter discussie; voorts zijn er nog de landen die zich zonder meer willen houden aan de reductiedrempel van 20 %, op grond van het feit dat het aan een internationaal akkoord terzake ontbreekt; nog andere landen stellen een tussenoplossing voor, bijvoorbeeld een reductie van 25 % tegen 2025.

Er is echter nog een andere, kennelijk efficiëntere oplossing. De Europese Commissie heeft de middelen om een grondig debat te lanceren over de vraag of Europa er, in termen van o.a. dynamisme en innovatie, belang bij heeft eenzijdig te beslissen de uitstoot van broeikasgassen niet met 20 %, maar met 30 % terug te dringen. Dat vraagstuk heeft inderdaad direct betrekking op het energie/klimaatpakket dat uit de Conferentie van Kopenhagen is voortgekomen en dat onder de bevoegdheid van de Europese Commissie valt.

Een dergelijke werkmethode veronderstelt een vergelijkende analyse van de performantieniveaus die Staat per Staat werden bereikt in het licht van de Kyotodoelstellingen en rekening houdend met de min of meer gunstige economische conjunctuur in de respectieve lidstaten en de min of meer voluntaristische houding van die lidstaten in deze aangelegenheid.

Volgens de minister kan een dergelijke analyse aantonen dat we er collectief belang bij hebben stappen te ondernemen, mits de bijkomende inspanningen om de reductie van 20 % op 30 % te brengen naar behoren worden verdeeld, mits geen afbreuk wordt gedaan aan de concurrentiekracht van onze ondernemingen in sectoren als de staalnijverheid en de chemie en mits een en ander niet leidt tot een concentratie van industriële belangen.

Welke bijkomende aspecten moeten een plaats krijgen in het huidige debat?

1. De commerciële en de klimaatagenda op elkaar afstemmen

Een coherent optreden vereist een ruime reflectie waarbij de beide beleidsbenaderingen in aanmerking

Le ministre plaide au sein du Conseil pour qu'on dissocie nettement le débat stratégique qui se dessine dans la perspective du sommet de Cancun, et le débat de fond sur l'objectif des 20 % ou 30 % de réduction des émissions de gaz à effet de serre.

La principale ligne de démarcation entre les États se limite actuellement aux résultats à atteindre: certains visent un seuil de réduction égal à 30 % en estimant qu'ils y ont un avantage comparatif; d'autres comme l'Italie entendent revenir sur le seuil de réduction de 20 %; des États veulent s'en tenir strictement au seuil de 20 % sans plus, en se basant sur l'absence d'accord international; d'autres encore retiennent une position mixte, par exemple 25 % en vue de 2025.

Une autre voie apparaît plus appropriée. La Commission européenne dispose des moyens de lancer un débat de fond sur la question de savoir si l'Europe a intérêt à passer à une réduction unilatérale des émissions de gaz à effet de serre de 20 % à 30 %, en termes de dynamisme, d'innovation, etc. Cette question concerne en effet directement l'exécution du paquet énergie/climat résultant de la Conférence de Copenhague, qui relève de la responsabilité de la Commission européenne.

Une telle approche suppose une analyse comparée des niveaux de performances État par État par rapport aux engagements pris à Kyoto, compte tenu de la situation plus ou moins favorable de leur conjoncture économique et de leur attitude plus ou moins volontariste en la matière.

Selon le ministre, une telle analyse peut mettre en lumière l'intérêt collectif que nous avons à agir, comme la bonne répartition de l'effort supplémentaire à fournir pour passer d'une réduction de 20 % à 30 % des émissions de gaz à effet de serre, sans affecter la compétitivité de nos entreprises dans des secteurs tels que la sidérurgie ou la chimie par exemple, ni sans entraîner la concentration d'intérêts industriels.

Quels sont les éléments supplémentaires devant être introduits dans le débat actuel?

1. Faire converger l'agenda commercial et climatique

Une action cohérente appelle une réflexion large où les deux politiques entrent en compte. Le ministre,

worden genomen. De minister en de Commissaris voor Handel, de heer De Gucht, zijn het daarover eens.

2. Een aanpassingsmaatregel aan de grenzen instellen

Het zou kunnen gaan om de koolstofheffing, zonder dat die echter als een wondermiddel moet worden beschouwd. Strafmaatregelen moeten worden vermeden want belastingen instellen aan de grenzen van de Europese Unie zou soortgelijke tegenmaatregelen met zich kunnen brengen, die bovendien afbreuk zouden doen aan het goede verloop van de internationale onderhandelingen. Europa heeft er daarentegen alle belang bij een beroep te doen op voorkeurstarieven ten aanzien van de opkomende landen en van de landen die bereid zijn zich in te zetten in de strijd tegen de klimaatopwarming.

3. Zorgen voor een billijke overgang

Onze samenlevingen weten dat ze aan de vooravond van een grote industriële revolutie staan. Die zal iedereen ten goede komen. Men weet echter ook dat die overgang grote moeilijkheden kan veroorzaken op sociaal vlak, vooral als men de markten laat betijen. Dat zou voor een bijkomend kwalijk gevolg zorgen, met name dat het de burgers zou ontmoedigen zelf inspanningen te doen om de klimaat- en milieudoelstellingen te halen.

De minister heeft het Europees Economisch en Sociaal Comité gevraagd breed overleg te voeren en daarover een rapport op te stellen onder de titel "*A fair transition towards a sustainable economy in Europe*", waarmee in dat debat rekening zal worden gehouden.

Hij is ervan overtuigd dat veel lidstaten, burgers en leden van het middenveld kunnen instemmen met een coherent algemeen beleid in de voormelde omstandigheden, dat wil zeggen een klimaatbeleid dat rekening houdt met ambitieuze becijferde doelstellingen van vermindering van de uitstoot van broeikasgassen en dat tegelijkertijd gepaard gaat met een echt industrieel en sociaal beleid dat aansluit bij het economisch beleid. Bovendien maakt een dergelijke houding het voor de Europese Unie mogelijk een voortrekkersrol te spelen op internationaal vlak.

Om af te ronden, antwoordt de minister op specifieke vragen:

— Hij is bereid te overleggen met zijn gewestcollega's die, naar wat hij vernomen heeft, nog geen overleg hebben gepleegd en hem nog niet hebben uitgenodigd voor een ontmoeting.

comme le Commissaire au commerce, M. De Gucht, sont d'accord à ce sujet.

2. Introduire une mesure d'ajustement aux frontières

Il pourrait s'agir de la taxe carbone, sans que celle-ci doive pour autant être considérée comme une panacée. Les mesures punitives doivent être évitées, car instaurer des taxes aux frontières de l'UE pourrait entraîner des mesures de rétorsion équivalentes, qui nuiraient en outre à la bonne tenue des négociations internationales. En revanche, l'Europe a tout avantage à recourir à des tarifs préférentiels vis-à-vis des pays émergents, ainsi que des pays prêts à s'engager dans la lutte contre le réchauffement climatique.

3. Organiser une transition juste

Nos sociétés savent qu'elles se trouvent au seuil d'une révolution industrielle majeure. Celle-ci sera profitable à tout le monde. Cependant, on sait aussi que cette transition risque d'entraîner de grandes difficultés sur le plan social, surtout si on laisse les marchés libres d'agir à leur guise. Il y aurait là un effet pervers supplémentaire, à savoir celui de décourager les citoyens d'entreprendre eux-mêmes des efforts en vue des objectifs climatiques et environnementaux à atteindre.

Le ministre a demandé au Conseil économique et social de l'UE de procéder à de larges consultations et de remettre un rapport à ce sujet, intitulé "*A fair transition towards a sustainable economy in Europe*", qui sera pris en compte dans ce débat.

Il se déclare convaincu qu'un ensemble d'États membres, de citoyens et membres de la société civile sont susceptibles d'adhérer à une politique globale cohérente dans les conditions décrites ci-dessus, c'est-à-dire une politique climatique tenant compte d'objectifs chiffrés ambitieux de réduction des gaz à effet de serre, tout en étant accompagnée d'une vraie politique industrielle et sociale, convergente avec la politique commerciale. Une telle attitude permet en outre à l'Union européenne de prendre une position de leader sur le plan international.

Le ministre conclut en répondant à certaines questions ponctuelles:

— Il est prêt à se concerter avec ses homologues régionaux qui, d'après ses informations, ne se sont pas encore concertés et ne lui ont pas adressé d'invitation à les rencontrer.

— De Gewesten hebben ermee ingestemd zich aan te sluiten bij de duurzame organisatie van het Belgische voorzitterschap voor hun eigen evenementen en een beroep te doen op dezelfde, door de POD Duurzame Ontwikkeling uitgewerkte instrumenten als de federale overheid. Er zal gebruik worden gemaakt van dezelfde keurmerken en evaluatiemethodes. Het gaat om een zeer positieve uiting van het samenwerkingsfederalisme.

— De dienst Klimaat, waarvan de bekwaamheid wordt erkend, werkt in netwerk met de FOD Buitenlandse Zaken, Buitenlandse Handel en Ontwikkelings-samenwerking en in nauwe samenwerking met de gewestadministraties.

— De minister bevestigt dat hij rekening heeft gehouden met het voorstel van resolutie betreffende nanowetenschap en nanotechnologie (DOC 52 1811/001), dat een van de brondocumenten is geweest bij het opstellen van de lijst van de prioriteiten voor het Belgische voorzitterschap.

— Het MYRRHA-project, dat indirect bepaalde gevolgen heeft voor het milieu, is het resultaat van werken die werden voorgelegd aan de commissie voor het Bedrijfsleven, het Wetenschapsbeleid, het Onderwijs, de nationale wetenschappelijke en culturele instellingen, de Middenstand en de Landbouw.

IV. — REPLIEKEN

Mevrouw Tinne Van der Straeten (Ecolo-Groen!) staat positief tegenover het engagement van de minister.

Zij dringt er echter op aan dat de bijdrage van België aan de op Europees niveau gedane inspanningen op een of andere manier leidt tot nieuwe, bijkomende middelen. Wat inzake klimaat op het spel staat, rechtvaardigt dat ruimschoots. Het lijkt haar voor de hand te liggen dat de in het kader van het Kyoto-akkoord ongebruikte middelen daar naartoe gaan.

Om de door de minister geschetste doelstellingen te bereiken, zal volgens de spreekster nog vele malen overleg moeten worden gepleegd tussen Staten en zullen er tussen hen nog tal van betrekkingen moeten zijn, ook binnen de Europese Unie. Europa is immers het enige werelddeel dat een echt klimaatbeleid heeft. Het ziet er dan ook naar uit dat de voortrekkersrol in zijn bereik ligt, uitgaande van de concrete uitwerking van de tijdens de conferentie van Kopenhagen voorgestelde

— Les Régions ont marqué leur accord de s'inscrire dans l'organisation durable de la présidence belge pour leurs propres événements, et de recourir aux mêmes instruments que le pouvoir fédéral, lesquels ont été élaborés par le SPP Développement durable. Les mêmes labels avec les mêmes méthodes d'évaluation seront utilisées; il s'agit là d'un signe très positif du fédéralisme de coopération.

— Le service Climat, dont la compétence est reconnue, travaille en réseau avec le SPF Affaires étrangères, en étroite collaboration avec les administrations régionales.

— Le ministre confirme avoir pris en compte la proposition de résolution relative aux nanosciences et aux nanotechnologies (DOC 52 1811/001), parmi les sources qu'il a examinées afin d'établir la liste des priorités pour la présidence belge.

— Le projet Myrrha, qui présente indirectement certains effets sur l'environnement, relève de travaux soumis à la commission de l'Économie, de la Politique scientifique, de l'Éducation, des Institutions scientifiques et culturelles nationales, des Classes moyennes et de l'Agriculture.

IV. — RÉPLIQUES

Mme Tinne Van der Straeten (Ecolo-Groen!) accueille positivement l'engagement du ministre.

Elle insiste cependant pour que d'une façon ou d'une autre, la contribution de la Belgique aux efforts consentis au niveau européen se traduise en ressources nouvelles, additionnelles, car l'énorme enjeu climatique le justifie amplement. Il lui paraît aller de soi que les ressources inemployées dans le cadre de l'accord de Kyoto y trouvent leur affectation.

L'intervenante estime que pour parvenir aux objectifs décrits par le ministre, de nombreuses négociations et relations entre états seront encore nécessaires, y compris au sein de l'UE. L'Europe est effectivement la seule partie du monde à s'être dotée d'une véritable politique climatique. Le leadership apparaît dès lors à sa portée à partir du développement concret des pistes mises à place lors de la conférence de Copenhague. La présidence belge de l'Union européenne offre l'opportu-

oplossingen. Het Belgische voorzitterschap van de Europese Unie biedt de kans een nieuwe impuls te geven in dat domein, gelet onder meer op de diplomatieke ervaring waarover ons land beschikt.

De voorzitters-rapporteurs,

Thérèse
SNOY et d'OPPUERS

Herman
DE CROO

Nahima LANJRI

Vanessa MATZ

nité de donner une impulsion nouvelle en ce domaine, eu égard notamment à l'expérience diplomatique dont notre pays dispose.

Les présidents-rapporteurs,

Thérèse
SNOY et d'OPPUERS

Herman
DE CROO

Nahima LANJRI

Vanessa MATZ

BIJLAGE

Overzicht van de stand van de omzetting van de richtlijnen

Er moeten nog **25 Europese richtlijnen** worden omgezet. Voor het scorebord van juli 2010 (omzettingstermijnen vóór 10 mei) zijn er nog 5 richtlijnen.

Voor het scorebord van december 2010 (omzettingstermijnen vóór 10 november) zijn er nog 15.

Op dit moment is er geen enkele richtlijn die vertraging heeft opgelopen bij de omzetting. Er lopen dan ook geen inbreukprocedures wegens niet-mededeling van de leefmilieurijslijnen (op federaal niveau). De jongste jaren (2007 – 2008 – 2009) zijn er ook geen veroordelingen geweest voor niet-omzetting dan wel voor laattijdige omzetting.

Hieronder volgt de lijst van de richtlijnen en een stand van zaken voor elk dossier per scorebord.

Voor het scorebord van juli 2010 (limietdata vóór 10 mei 2010): 5 richtlijnen

Richtlijn 2008/101/EG van het Europees Parlement en de Raad van 19 november 2008 tot wijziging van Richtlijn 2003/87/EG teneinde ook luchtvaartactiviteiten op te nemen in de regeling voor de handel in broeikasgasemissierechten binnen de Gemeenschap

Limietdatum: 02/02/2010

Stand van zaken: de bevoegdheid van de federale overheid wordt betwist. Er loopt op dit moment een procedure bij het Grondwettelijk Hof (dezelfde procedure als voor Richtlijn 2009/29/EG). Deze procedure werd begin december 2009 opgestart door het Brussels Gewest tegen het Vlaams decreet van 8 mei 2009 tot wijziging van het decreet van 2 april 2004.

Richtlijn 2008/112/EG van het Europees Parlement en de Raad van 16 december 2008 tot wijziging van de Richtlijnen 76/768/EEG, 88/378/EEG en 1999/13/EG van de Raad en de Richtlijnen 2000/53/EG, 2002/96/EG en 2004/42/EG van het Europees Parlement en de Raad teneinde ze aan te passen aan Verordening (EG) nr. 1272/2008 betreffende de indeling, etikettering en verpakking van stoffen en mengsels

Limietdatum: 01/04/2010

ANNEXE

Synopsis de l'état de transposition des directives

Il y a encore **25 directives européennes** à transposer. Pour le tableau d'affichage (*scoreboard*) de juillet 2010 (dates limites avant le 10 mai) il y a encore 5 directives.

Pour le tableau d'affichage (*scoreboard*) de décembre 2010 (dates limites avant le 10 novembre) il y en a encore 15.

À l'heure actuelle, aucune directive ne connaît de retard en matière de transposition. Il n'y a donc pas de procédures d'infraction en cours pour la non-communication des directives environnementales (au niveau fédéral). Les dernières années (2007 – 2008 – 2009), il n'y a pas eu de condamnations pour la non-transposition ou des transpositions tardives.

Voici la liste et l'état d'avancement de chaque dossier par tableau d'affichage:

Pour le tableau d'affichage (*scoreboard*) de juillet 2010 (dates limites avant le 10 mai 2010): 5 directives

Directive 2008/101/CE du Parlement européen et du Conseil du 19 novembre 2008 modifiant la directive 2003/87/CE afin d'intégrer les activités aériennes dans le système communautaire d'échange de quotas d'émission de gaz à effet de serre

Date limite: 02/02/2010

État d'avancement: la compétence de l'autorité fédérale est contestée. Une procédure est en cours auprès de la Cour constitutionnelle (même procédure que pour la directive 2009/29/CE). Cette procédure a été introduite par la Région Bruxelloise (début décembre 2009) contre le décret de la Région flamande du 8 mai 2009 modifiant le décret du 2 avril 2004.

Directive 2008/112/CE du Parlement européen et du Conseil du 16 décembre 2008 modifiant les directives 76/768/CEE, 88/378/CEE et 1999/13/CE du Conseil ainsi que les directives 2000/53/CE, 2002/96/CE et 2004/42/CE du Parlement européen et du Conseil afin de les adapter au règlement (CE) n° 1272/2008 relatif à la classification, à l'étiquetage et à l'emballage des substances et des mélanges

Date limite: 01/04/2010

Stand van zaken: deze richtlijn wordt omgezet door vier koninklijke besluiten. Twee besluiten (betreffende cosmetica, een bevoegdheid van minister Onkelinx) zijn reeds gepubliceerd. Er is nog één besluit (leefmilieu en economie, die onder de bevoegdheid van de ministers Magnette, Onkelinx en Van Quickenborne ressorteren) dat nu nog moet worden ondertekend. Het laatste besluit (betreffende consumentenbescherming, bevoegdheid van minister Magnette) wordt momenteel door de administratie aan de opmerkingen van de Raad van State aangepast.

Richtlijn 2009/29/EG van het Europees Parlement en de Raad van 23 april 2009 tot wijziging van Richtlijn 2003/87/EG teneinde de regeling voor de handel in broeikasemissierechten van de Gemeenschap te verbeteren en uit te breiden

Limietdatum: 31/12/2012; bepaalde maatregelen moeten evenwel vóór 31/12/2009 worden genomen

Stand van zaken: deze richtlijn zal omgezet worden door de Gewesten en het federaal niveau (luchtvaart is een bevoegdheid van minister Magnette). De bevoegdheid van de federale overheid wordt betwist. Er loopt op dit moment een procedure bij het Grondwettelijk Hof (dezelfde procedure als voor Richtlijn 2009/101/EG). Deze procedure werd begin december 2009 opgestart door het Brussels Gewest tegen het Vlaams decreet van 8 mei 2009 tot wijziging van het decreet van 2 april 2004.

Richtlijn 2009/87/EG van de Commissie van 29 juli 2009 tot wijziging van Richtlijn 98/8/EG van het Europees parlement en de Raad teneinde indoxacarb als werkzame stof in bijlage I bij die richtlijn op te nemen

Limietdatum: 19/02/2010

Stand van zaken: op 13 januari 2010 heeft de minister het ministerieel besluit tot omzetting van deze richtlijn ondertekend. De bekendmaking in het *Belgisch Staatsblad* is gepland voor 5 februari 2010.

Richtlijn 2009/88/EG van de Commissie van 30 juli 2009 tot wijziging van Richtlijn 98/8/EG van het Europees parlement en de Raad teneinde thiacloprid als werkzame stof in bijlage I bij die richtlijn op te nemen

Limietdatum: 20/02/2010

Stand van zaken: op 13 januari 2010 heeft de minister het ministerieel besluit tot omzetting van deze richtlijn ondertekend. De bekendmaking in het *Belgisch Staatsblad* is gepland voor 5 februari 2010.

État d'avancement: Cette directive sera transposée par quatre arrêtés royaux. Deux arrêtés (compétence de la ministre Onkelinx: domaine cosmétique) sont déjà publiés. Il y a encore un arrêté (domaine Environnement et Économie: compétence des ministres Magnette, Onkelinx et Van Quickenborne) qui est en cours de signature. Pour le dernier arrêté royal (domaine protection du consommateur: compétence du ministre Magnette), l'administration adapte actuellement le projet aux remarques du conseil d'État.

Directive 2009/29/CE du Parlement européen et du Conseil du 23 avril 2009 modifiant la directive 2003/87/CE afin d'améliorer et d'étendre le système communautaire d'échange de quotas d'émission de gaz à effet de serre

Date limite: 31/12/2012 mais avec des mesures à prendre pour le 31/12/2009

État d'avancement: cette directive sera transposée par les Régions et le niveau fédéral (Environnement: domaine Aviation: compétence du ministre Magnette). Mais la compétence de l'autorité fédérale est contestée. Une procédure est en cours auprès de la Cour constitutionnelle (même procédure que pour la directive 2009/101/CE). Cette procédure a été introduite par la Région Bruxelloise (début décembre 2009) contre le décret de la Région flamande du 8 mai 2009 modifiant le décret du 2 avril 2004.

Directive 2009/87/CE de la Commission du 29 juillet 2009 modifiant la directive 98/8/CE du Parlement européen et du Conseil aux fins de l'inscription de l'indoxacarbe en tant que substance active à l'annexe I de ladite directive

Date limite: 19/02/2010

État d'avancement: le 13 janvier 2010, l'arrêté ministériel qui transpose cette directive a été signé par le ministre. La publication au *Moniteur belge* est prévue pour le 5 février 2010.

Directive 2009/88/CE de la Commission du 30 juillet 2009 modifiant la directive 98/8/CE du Parlement européen et du Conseil aux fins de l'inscription du thiaclopride en tant que substance active à l'annexe I de ladite directive

Date limite: 20/02/2010

État d'avancement: le 13 janvier 2010, l'arrêté ministériel qui transpose cette directive a été signé par le ministre. La publication au *Moniteur belge* est prévue pour le 5 février 2010.

Voor het scorebord van december 2010 (limiet-data vóór 10 november 2010): 15 richtlijnen

Richtlijn 2009/84/EG van de Commissie van 28 juli 2009 tot wijziging van Richtlijn 98/8/EG van het Europees Parlement en de Raad teneinde sulfuryfluoride als werkzame stof in bijlage I bij die richtlijn op te nemen

Limietdatum: 30/06/2010

Stand van zaken: op 13 januari heeft de minister het ministerieel besluit tot omzetting van deze richtlijn ondertekend. De bekendmaking in het *Belgisch Staatsblad* is gepland voor 5 februari 2010.

Richtlijn 2009/85/EG van de Commissie van 29 juli 2009 tot wijziging van Richtlijn 98/8/EG van het Europees Parlement en de Raad teneinde cumatetralyl als werkzame stof in bijlage I bij die richtlijn op te nemen

Limietdatum: 30/06/2010

Stand van zaken: op 13 januari 2010 heeft de minister het ministerieel besluit tot omzetting van deze richtlijn ondertekend. De bekendmaking in het *Belgisch Staatsblad* is gepland voor 5 februari 2010.

Richtlijn 2009/86/EG van de Commissie van 29 juli 2009 tot wijziging van Richtlijn 98/8/EG van het Europees parlement en de Raad teneinde fenpropimorf als werkzame stof in bijlage I bij die richtlijn op te nemen

Limietdatum: 30/06/2010

Stand van zaken: op 13 januari 2010 heeft de minister het ministerieel besluit tot omzetting van deze richtlijn ondertekend. De bekendmaking in het *Belgisch Staatsblad* is gepland voor 5 februari 2010.

Richtlijn 2009/89/EG van de Commissie van 29 juli 2009 tot wijziging van Richtlijn 98/8/EG van het Europees parlement en de Raad teneinde stikstof als werkzame stof in bijlage I bij die richtlijn op te nemen

Limietdatum: 31/08/2010

Stand van zaken: op 13 januari 2010 heeft de minister het ministerieel besluit tot omzetting van deze richtlijn ondertekend. De bekendmaking in het *Belgisch Staatsblad* is gepland voor 5 februari 2010.

Pour le tableau d'affichage (scoreboard) de décembre 2010 (dates limites avant le 10 novembre 2010): 15 directives

Directive 2009/84/CE de la Commission du 28 juillet 2009 modifiant la directive 98/8/CE du Parlement européen et du Conseil aux fins de l'inscription du fluorure de sulfuryle en tant que substance active à l'annexe I de ladite directive

Date limite: 30/06/2010

État d'avancement: le 13 janvier 2010, l'arrêté ministériel qui transpose cette directive a été signé par le ministre. La publication au *Moniteur belge* est prévue pour le 5 février 2010.

Directive 2009/85/CE de la Commission du 29 juillet 2009 modifiant la directive 98/8/CE du Parlement européen et du Conseil aux fins de l'inscription du coumatetralyl en tant que substance active à l'annexe I de ladite directive

Date limite: 30/06/2010

État d'avancement: le 13 janvier 2010, l'arrêté ministériel qui transpose cette directive a été signé par le ministre. La publication au *Moniteur belge* est prévue pour le 5 février 2010.

Directive 2009/86/CE de la Commission du 29 juillet 2009 modifiant la directive 98/8/CE du Parlement européen et du Conseil aux fins de l'inscription du fenpropimorphe en tant que substance active à l'annexe I de ladite directive

Date limite: 30/06/2010

État d'avancement: le 13 janvier 2010, l'arrêté ministériel qui transpose cette directive a été signé par le ministre. La publication au *Moniteur belge* est prévue pour le 5 février 2010.

Directive 2009/89/CE de la Commission du 30 juillet 2009 modifiant la directive 98/8/CE du Parlement européen et du Conseil aux fins de l'inscription de l'azote en tant que substance active à l'annexe I de ladite directive

Date limite: 31/08/2010

État d'avancement: le 13 janvier 2010, l'arrêté ministériel qui transpose cette directive a été signé par le ministre. La publication au *Moniteur belge* est prévue pour le 5 février 2010.

Richtlijn 2009/91/EG van de Commissie van 31 juli 2009 tot wijziging van Richtlijn 98/8/EG van het Europees Parlement en de Raad teneinde dinatriumtetraboraat als werkzame stof in bijlage I bij die richtlijn op te nemen

Limietdatum: 31/08/2010

Stand van zaken: op 13 januari 2010 werd het ministerieel besluit dat deze richtlijn omzet, ondertekend door de minister. De bekendmaking in het *Belgisch Staatsblad* is gepland voor 5 februari 2010.

Richtlijn 2009/92/EG van de Commissie van 31 juli 2009 tot wijziging van Richtlijn 98/8/EG van het Europees Parlement en de Raad teneinde bromadiolon als werkzame stof in bijlage I bij die richtlijn op te nemen

Limietdatum: 30/06/2010

Stand van zaken: op 13 januari 2010 werd het ministerieel besluit dat deze richtlijn omzet, ondertekend door de minister. De bekendmaking in het *Belgisch Staatsblad* is gepland voor 5 februari 2010.

Richtlijn 2009/93/EG van de Commissie van 31 juli 2009 tot wijziging van Richtlijn 98/8/EG van het Europees Parlement en de Raad teneinde alfachloralose als werkzame stof in bijlage I bij die richtlijn op te nemen

Limietdatum: 30/06/2010

Stand van zaken: op 13 januari 2010 werd het ministerieel besluit dat deze richtlijn omzet, ondertekend door de minister. De bekendmaking in het *Belgisch Staatsblad* is gepland voor 5 februari 2010.

Richtlijn 2009/94/EG van de Commissie van 31 juli 2009 tot wijziging van Richtlijn 98/8/EG van het Europees Parlement en de Raad teneinde boorzuur als werkzame stof in bijlage I bij die richtlijn op te nemen

Limietdatum: 31/08/2010

Stand van zaken: op 13 januari 2010 werd het ministerieel besluit dat deze richtlijn omzet, ondertekend door de minister. De bekendmaking in het *Belgisch Staatsblad* is gepland voor 5 februari 2010.

Richtlijn 2009/95/EG van de Commissie van 31 juli 2009 tot wijziging van Richtlijn 98/8/EG van het Europees Parlement en de Raad teneinde aluminiumfosfide

Directive 2009/91/CE de la Commission du 31 juillet 2009 modifiant la directive 98/8/CE du Parlement européen et du Conseil aux fins de l'inscription du tétraborate de disodium en tant que substance active à l'annexe I de ladite directive

Date limite: 31/08/2010

État d'avancement: le 13 janvier 2010, l'arrêté ministériel qui transpose cette directive a été signé par le ministre. La publication au *Moniteur belge* est prévue pour le 5 février 2010.

Directive 2009/92/CE de la Commission du 31 juillet 2009 modifiant la directive 98/8/CE du Parlement européen et du Conseil aux fins de l'inscription de la bromadiolone en tant que substance active à l'annexe I de ladite directive

Date limite: 30/06/2010

État d'avancement: le 13 janvier 2010, l'arrêté ministériel qui transpose cette directive a été signé par le ministre. La publication au *Moniteur belge* est prévue pour le 5 février 2010.

Directive 2009/93/CE de la Commission du 31 juillet 2009 modifiant la directive 98/8/CE du Parlement européen et du Conseil aux fins de l'inscription de l'alphachloralose en tant que substance active à l'annexe I de ladite directive

Date limite: 30/06/2010

État d'avancement: le 13 janvier 2010, l'arrêté ministériel qui transpose cette directive a été signé par le ministre. La publication au *Moniteur belge* est prévue pour le 5 février 2010.

Directive 2009/94/CE de la Commission du 31 juillet 2009 modifiant la directive 98/8/CE du Parlement européen et du Conseil aux fins de l'inscription de l'acide borique en tant que substance active à l'annexe I de ladite directive

Date limite: 31/08/2010

État d'avancement: le 13 janvier 2010, l'arrêté ministériel qui transpose cette directive a été signé par le ministre. La publication au *Moniteur belge* est prévue pour le 5 février 2010.

Directive 2009/95/CE de la Commission du 31 juillet 2009 modifiant la directive 98/8/CE du Parlement européen et du Conseil aux fins de l'inscription du phosphore

waaruit fosfine vrijkomt als werkzame stof in bijlage I bij die richtlijn op te nemen

Limietdatum: 31/08/2010

Stand van zaken: op 13 januari 2010 werd het ministerieel besluit dat deze richtlijn omzet, ondertekend door de minister. De bekendmaking in het *Belgisch Staatsblad* is gepland voor 5 februari 2010.

Richtlijn 2009/96/EG van de Commissie van 31 juli 2009 tot wijziging van Richtlijn 98/8/EG van het Europees Parlement en de Raad teneinde dinatriumoctaboorat (tetrahydraat) als werkzame stof in bijlage I bij die richtlijn op te nemen

Limietdatum: 31/08/2010

Stand van zaken: op 13 januari 2010 werd het ministerieel besluit dat deze richtlijn omzet, ondertekend door de minister. De bekendmaking in het *Belgisch Staatsblad* is gepland voor 5 februari 2010.

Richtlijn 2009/98/EG van de Commissie van 4 augustus 2009 tot wijziging van Richtlijn 98/8/EG van het Europees Parlement en de Raad teneinde booroxide als werkzame stof in bijlage I bij die richtlijn op te nemen

Limietdatum: 31/08/2010

Stand van zaken: op 13 januari 2010 werd het ministerieel besluit dat deze richtlijn omzet, ondertekend door de minister. De bekendmaking in het *Belgisch Staatsblad* is gepland voor 5 februari 2010.

Richtlijn 2009/99/EG van de Commissie van 4 augustus 2009 tot wijziging van Richtlijn 98/8/EG van het Europees Parlement en de Raad teneinde chloorfacinon als werkzame stof in bijlage I bij die richtlijn op te nemen

Limietdatum: 30/06/2010

Stand van zaken: op 13 januari 2010 werd het ministerieel besluit dat deze richtlijn omzet, ondertekend door de minister. De bekendmaking in het *Belgisch Staatsblad* is gepland voor 5 februari 2010.

Richtlijn 2009/107/EG van het Europees Parlement en de Raad van 16 september 2009 tot wijziging van Richtlijn 98/8/EG betreffende het op de markt brengen van biociden in verband met 14/05/2010 de verlenging van bepaalde termijnen

Limietdatum: 14/05/2010

d'aluminium libérant de la phosphine en tant que substance active à l'annexe I de ladite directive

Date limite: 31/08/2010

État d'avancement: le 13 janvier 2010, l'arrêté ministériel qui transpose cette directive a été signé par le ministre. La publication au *Moniteur belge* est prévue pour le 5 février 2010.

Directive 2009/96/CE de la Commission du 31 juillet 2009 modifiant la directive 98/8/CE du Parlement européen et du Conseil aux fins de l'inscription de l'octaborate de disodium tétrahydraté en tant que substance active à l'annexe I de ladite directive

Date limite: 31/08/2010

État d'avancement: le 13 janvier 2010, l'arrêté ministériel qui transpose cette directive a été signé par le ministre. La publication au *Moniteur belge* est prévue pour le 5 février 2010.

Directive 2009/98/CE de la Commission du 4 août 2009 modifiant la directive 98/8/CE du Parlement européen et du Conseil aux fins de l'inscription de l'anhydride borique en tant que substance active à l'annexe I de ladite directive

Date limite: 31/08/2010

État d'avancement: le 13 janvier 2010, l'arrêté ministériel qui transpose cette directive a été signé par le ministre. La publication au *Moniteur belge* est prévue pour le 5 février 2010.

Directive 2009/99/CE de la Commission du 4 août 2009 modifiant la directive 98/8/CE du Parlement européen et du Conseil aux fins de l'inscription de chlorophacinone en tant que substance active à l'annexe I de ladite directive

Date limite: 30/06/2010

État d'avancement: le 13 janvier 2010, l'arrêté ministériel qui transpose cette directive a été signé par le ministre. La publication au *Moniteur belge* est prévue pour le 5 février 2010.

Directive 2009/107/CE du Parlement Européen et du Conseil du 16 septembre 2009 modifiant la directive 98/8/CE concernant la mise sur le marché des produits biocides, en ce qui concerne la prolongation de certains délais

Date limite: 14/05/2010

Stand van zaken: het koninklijk besluit ter omzetting van deze richtlijn werd verstuurd ter ondertekening van de minister.

Richtlijn 2009/150/EG van de Commissie van 27 november 2009 tot wijziging van Richtlijn 98/8/EG van het Europees Parlement en de Raad teneinde flocoumafen als werkzame stof in bijlage I bij die richtlijn op te nemen

Limietdatum: 30/09/2010

Stand van zaken: De planning werd opgesteld. Volgens deze planning zal de richtlijn in september 2010 omgezet zijn.

Richtlijn 2009/151/EG van de Commissie van 27 november 2009 tot wijziging van Richtlijn 98/8/EG van het Europees Parlement en de Raad teneinde tolyfluanide als werkzame stof in bijlage I bij die richtlijn op te nemen.

Limietdatum: 30/09/2010

Stand van zaken: De planning werd opgesteld. Volgens deze planning zal de richtlijn in september 2010 omgezet zijn.

Voor scoreboards na het Belgische Voorzitterschap (limietdata na 10 november 2010): 5 richtlijnen

Richtlijn 2008/98/EG van het Europees Parlement en de Raad van 19 november 2008 betreffende afvalstoffen en tot intrekking van een aantal richtlijnen

Limietdatum: 12/12/2010

Stand van zaken: de planning werd opgesteld. Volgens deze planning zou de Richtlijn omgezet zijn in september 2010.

Richtlijn 2009/28/EG van het Europees Parlement en de Raad van 23 april 2009 ter bevordering van het gebruik van energie uit hernieuwbare bronnen en houdende wijziging en intrekking van Richtlijn 2001/77/EG en Richtlijn 2003/30/EG

Limietdatum: 05/12/2010

Stand van zaken: de planning werd opgesteld. Volgens deze planning zou de Richtlijn omgezet zijn in juli 2010.

État d'avancement: l'arrêté royal qui transpose cette directive est envoyé à la signature du ministre.

Directive 2009/150/CE de la Commission du 27 novembre 2009 modifiant la directive 98/8/CE du Parlement européen et du Conseil aux fins de l'inscription du flocoumafen en tant que substance active à l'annexe I de ladite directive

Date limite: 30/09/2010

État d'avancement: la planification a été rédigée. Selon cette planification la directive sera transposée en septembre 2010.

Directive 2009/151/CE de la Commission du 27 novembre 2009 modifiant la directive 98/8/CE du Parlement européen et du Conseil aux fins de l'inscription du tolyfluanide en tant que substance active à l'annexe I de ladite directive

Date limite: 30/09/2010

État d'avancement: la planification a été rédigée. Selon cette planification la directive sera transposée en septembre 2010.

Pour les tableaux d'affichage (scoreboard) après la présidence Belge (dates limites après le 10 novembre 2010): 5 directives

Directive 2008/98/CE du Parlement Européen et du Conseil du 19 novembre 2008 relative aux déchets et abrogeant certaines directives

Date limite: 12/12/2010

État d'avancement: la planification a été rédigée. Selon cette planification la directive sera transposée en septembre 2010.

Directive 2009/28/CE du Parlement Européen et du Conseil du 23 avril 2009 relative à la promotion de l'utilisation de l'énergie produite à partir de sources renouvelables et modifiant puis abrogeant les directives 2001/77/CE et 2003/30/CE

Date limite: 05/12/2010

État d'avancement: la planification a été rédigée. Selon cette planification la directive sera transposée en juillet 2010.

— **Richtlijn 2009/30/EG** van het Europees Parlement en de Raad van 23 april 2009 tot wijziging van Richtlijn 98/70/EG met betrekking tot de specificatie van benzine, dieselbrandstof en gasolie en tot invoering van een mechanisme om de emissies van broeikasgassen te monitoren en te verminderen, tot wijziging van Richtlijn 1999/32/EG van de Raad met betrekking tot de specificatie van door binnenschepen gebruikte en tot intrekking van Richtlijn 93/12/EEG

Limietdatum: 31/12/2010

Stand van zaken: de planning werd opgesteld. Volgens deze planning zou de Richtlijn omgezet zijn in juli 2010.

Richtlijn 2009/90/EG van de Commissie van 31 juli 2009 tot vaststelling van technische specificaties voor de chemische analyse en monitoring van de watertoe-stand krachtens Richtlijn 2000/60/EG van het Europees Parlement en de Raad

Limietdatum: 21/08/2011

Stand van zaken: de planning werd opgesteld. Volgens deze planning zou de Richtlijn omgezet zijn in mei 2011.

Richtlijn 2009/125/EG van het Europees Parlement en de Raad van 21 oktober 2009 betreffende de tot-standbrenging van een kader voor het vaststellen van eisen inzake ecologisch ontwerp voor energiegerelateerde producten.

Limietdatum: 20/11/2010

Stand van zaken: Het ontwerp van koninklijk besluit werd opgesteld. Het overleg met de Gewesten werd aangevat in december 2009. Verschillende ministers zijn bevoegd: Magnette, Onkelinx, Laurelle en Van Quickenborne.

Directive 2009/30/CE du Parlement Européen et du Conseil du 23 avril 2009 modifiant la directive 98/70/CE en ce qui concerne les spécifications relatives à l'essence, au carburant diesel et aux gazoles ainsi que l'introduction d'un mécanisme permettant de surveiller et de réduire les émissions de gaz à effet de serre, modifiant la directive 1999/32/CE du Conseil en ce qui concerne les spécifications relatives aux carburants utilisés par les bateaux de navigation intérieure et abrogeant la directive 93/12/CEE

Date limite: 31/12/2010

État d'avancement: la planification a été rédigée. Selon cette planification la directive sera transposée en juillet 2010.

Directive 2009/90/CE de la Commission du 31 juillet 2009 établissant, conformément à la directive 2000/60/CE du Parlement européen et du Conseil, des spécifications techniques pour l'analyse chimique et la surveillance de l'état des eaux

Date limite: 21/08/2011

État d'avancement: la planification a été rédigée. Selon cette planification la directive sera transposée en mai 2011.

Directive 2009/125/CE du Parlement Européen et du Conseil du 21 octobre 2009 établissant un cadre pour la fixation d'exigences en matière d'écoconception applicables aux produits liés à l'énergie

Date limite: 20/11/2010

État d'avancement: le projet d'arrêté royal a été rédigé. La concertation avec les Régions a été entamée en décembre 2009. Différents ministres sont compétents: Magnette, Onkelinx, Laruelle et Van Quickenborne.